

Világosság

A ROMANIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1950. január 6. péntek.

ARA 4 LEJ.

VII. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM.

Az 1950-es Állami Terv: harc a dolgozók jólétéért

A dolgozók számára jólétet, boldogságot, anyagi és kulturális felemelkedést jelentő szocializmus felépítésének egyetlen módja az, amelyet a Szovjetunió példája nyomán, a Román Munkáspárt vezetésével mi is követünk. Tervgazdálkodásunk alapján elsősorban a nehézipar termelését fokozzuk, mint ahogy házat építeni csak a fundamentum megteremtése után lehet, szocializmust sem lehet csinálni a nehézipar előzetes felépítése nélkül. Ha van elég vasunk, acélunk, színes fémünk, szerszámgépiünk, akkor elég új üzemet tudunk építeni, felfrissíthetjük a régi gyárak berendezéseit, tudunk elég traktort, esőpléget, és más mezőgazdasági gépet gyártani. A nehézipar felépítése lehetővé teszi a mezőgazdaság gépesítését, amely viszont hatalmas mértékben növeli a föld termékenységét. Több szerszám-gép több traktort, több traktor több búzát, kukoricát, kendert, lent, cukorrépat, napraforgót jelent. Tehát ilyen módon több lesz a kenyérünk, húsunk, ruházati cikkünk. Ez a dolgok egészséges, természetes körforgása, egymástól függése. Erre tanít bennünket a Szovjetunió ragyogó példája. Mi már járt biztos, kipróbált uton haladunk. Tanulunk a Szovjetuniótól, átvesszük gazdag, sokféle ágazó tapasztalatait.

Mihéi építjük fel nehéziparunkat? Saját erőnkkel, a Szovjetunió segítségével. Nem vetünk fel megalázó politikai feltételekkel külföldi kapitalista kölcsönöket. Senkinek sem vagyunk adósa, nem nyögjük a kölcsön kamatait. Amit építünk, annak gyümölcseit mi élvezük és még jobban fogjuk élvezni a következő esztendőben. Ma: a nehézipar felépítésén van a hangsúly. Ugyanakkor azonban, azáltal, hogy a szocialista szektor a nemzetgazdaság minden ágában erősödik, nő a termelés és a munka termelékenysége is csökkennek az önköltségi árak. Mindezen tényezők hozzájárulnak ahhoz, hogy életszínvonalunk is emelkedik. Az 1950-es Állami Terv számai beszélnek, meggyőznek és előre értesítenek bennünket az életszínvonal emelkedéséről. Nem akarjuk az Állami Terv erre vonatkozó adatait ismertetni, csupán néhány beszédes számot közlünk.

A nemzeti jövedelem 1950-ben az 1949-évihez képest 25 százalékkal emelkedik. Az egész nemzetgazdaságban foglalkoztatott munkások száma 130 ezerrel nő. Ugyanakkor 1950-ben 115.000 munkás jár majd szaktanfolyamokra, főleg a nehéziparban és a mezőgazdaságban. Tehát kétszerannyi lesz az ilyenfajú növendékek száma, mint 1949-ben volt. Az állami kereskedelem és a szövetkezeti hálózat útján 210 milliárd lej értékű közszükségleti cikket osztanak szét tehát 31 százalékkal több kenyeret, 20 százalékkal több fészlaneműt, 24 százalékkal több húst, 40 százalékkal több tejet, 200 százalékkal több tejterméket, 18 százalékkal

több cukrot, 21 százalékkal több édesipari terméket osztanak szét, mint 1949-ben.

Hasonlóan tetemes lesz a városi árukirosztás emelkedése a ruházati iparban. Így 1950-ben 21 százalékkal több szövetet, 60 százalékkal több kötöttáruat, 66 százalékkal több lábbelit osztanak szét, mint 1949-ben. A falvakon a szövetkezetek útján 72 százalékkal több ipari terméket osztanak szét, mint 1949-ben. Ennek keretében 89 százalékkal több textilterméket, 178 százalékkal több bőrát, 47 százalékkal több petróleumot, 23 százalékkal több dohányt, cigarettát, gyufát osztanak szét a falusi lakosság között, mint 1949-ben.

1950 folyamán Resicán, Vajdahunyadon, Zsilvölgyében, Brassóban, Tordán, Kolozsváron, Ploestiben, Jasiban, Galaccon és más helyeken 4,3 milliárd lej értékben építenek munkáslakásokat.

Az 1950 év folyamán 1 millió 795.000 gyermek, tehát minden tanköteles, elemi iskolába fog járni. Huszonkilenc százalékkal több gyermek fog középiskola és szakmai oktatásban részesülni, mint 1949-ben. Munkások és dolgozó parasztok tanuló gyermekei számára 296.000 ösztöndíjat létesítenek, amely 30 százalékkal több, mint az 1949-évi volt. Tanuló otthonokban és internátusokban 199.000 tanuló és diákot helyeznek el, 27 százalékkal többet, mint 1949-ben. A különböző iskolák kantineiben 30 százalékkal több tanuló és diák fog étkezni, mint 1949-ben.

Százötven új egészségházat létesítenek, 100 új szülőotthont, 500 új iskolai orvosi rendelőt, a malária elleni akció keretében 80 millió négyzetméter területet fertőtlenítenek. A gyógyfürdőkön lévő szanatóriumok számát ezerrel növelik és a bentlakók száma 57.000 lesz, azaz 30 százalékkal több, mint 1949-ben. A pihenőre utaltak száma a tavalyi 170.000 helyett 220.000 lesz. Ez 30 százalékos emelkedést jelent. Ujabb 300 falusi kulturális otthont látunk el filmvetítógéppel, 2.000 kulturotthont pedig könyvtárakkal.

Összegezve az elmondottakat: az 1950-es évben a nehézipar fejlődése ugrásszerű, amelynek következtében emelkedik a dolgozók életszínvonal. Több, jobb és olcsóbb élelmiszer, cipő, textiláru kerül a dolgozó tömegek közé. Több lesz a kulturális, a szórakozási és pihenési lehetőség. A különböző alsó-, közép- és felsőfokú iskolákban több gyermek fog tanulni, munkás és szegényparaszt gyermekek ezrei kapnak ösztöndíjat, amely lehetővé teszi kiképzésüket előrehaladásukat.

A szocializmus építése fokozódik az 1950-es esztendőben. Új Állami Tervünk teljesítése és tulszárnyalása nyomán az élet szebb lesz, jobb lesz, és ismét magasabbra jutunk. Tovább építjük hazánkat, a Román Népköztársaságot és harcoss, alkotó munkával erősítjük a béke táborát. Sz. A.

Az új Állami Tervév első negyedében napi 10 tonna készáruat gyárt a szatmári Unió-gyár

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) A szatmári Unió vagon- és gépgyár az általa gyártott sokféle nehézipari cikkek, gépek, géprészek, vasuti, bánya és lakókocsik készítése tekintetében az 1949-ik évi Állami Tervét pénzügyileg 118,6 százalékkal teljesítette. Ez a szám azt jelenti, hogy a gyár 18,6 százalékkal túlteljesítette a tervév reá kirojt gyártási mennyiségét.

A gyár dolgozói erőteljes ütemben kezdték meg a munkát az idei Állami Terv előírásainak teljesítése érdekében. 1950 első évkvartálere 750 tonna teljesítményt ír elő a Terv, ami napi tíz tonna készáru elkészítését rója a szatmári nagyipari üzem nagy fejlődésen átment és még fokozottabb fejlődés előtti álló apparátusára.

Mit gyárt a szatmári Unió az új Állami Tervévben? Elsősorban vas- és fémipari konstrukciók gyártásáról írja elő a Terv az idei esztendő első negyedére. Bányarés és fémiparunk részére keskenyvágányú és ércszállító kocsik fognak Szatmáron készülni többféle típusban. Szerepelnek ezek között a kocsik között keskenyvágányú személyszállító kocsik is, mert az idén már gondoskodás történik arról is, hogy amelyek bányánál, kohónál és egyéb üzemenél mód van rá, a munkahelytől távol lakó dolgozókat keskenyvágányú vasúti szállítsa a munkahelyre.

A középnehézipar számára készülő lemezmezőmunkáló gépek gyártása is szerepel az Unió-gyár

programján és a tavalyinál jóval nagyobb számú traktorista lakókocsik. Ez igen jól bevált a gyakorlatban. Nemcsak azzal, hogy a traktoristák kényelmét szolgálja, hanem azzal is, hogy a benne elhelyezett szerszámok révén megkönnyíti a szükséges javításokat. Az Unió első évkvartálere munkaprogramját különféle szürke gépjárművek készítése fejezi be. Mint látjuk, idei Állami Tervünk minden vonatkozásban igénybe veszi az épület- és gépberuházásokat, amiket az Unió-gyárban eszközölt. Az első évkvartálere előírt munkaprogramból még arra is lehet következtetni, hogy a tavalyi beruházásokat esetleg az idén újabb beruházások is követni fogják.

A második Állami Terv keretében:

Újítások bevezetésével csökkentik a hulladékot a „Helios” technikusai Gazdaságosan felhasználják a hulladékot

KOLOZSVAR. — A hulladék csökkentéséért már az elmúlt esztendőben komoly és rendszeres mozgalom indult a kolozsvári „Helios” kötő-üzem technikusai és dolgozói között. Az 1949. év a „Helios” fejlődésének éve volt s ezzel egyidejűleg a hulladék mennyiségének növekedésére is rés nyílt. Az üzem munkájának természetéből könnyen alkalmat ad óriási mennyiségű hulladék felhalmozódására. Az üzem vezetősége s a technikusok azonban kitarátóan kutatták azokat a lehetőségeket, amelyek révén csökkenthető a hulladék.

Az elmúlt esztendőben folytatott kísérletek eredménye ma már a gyakorlatban is érvényesül.

MENTESÍTÉTEK A SZÖVETKEZETEKET EGYES BÉLYEGILLETÉKEK ALÓL

BUKAREST. (Agerpres.) — A szövetkezeti mozgalom megerősítéséért a Román Munkáspárt és kormányunk hatalmas támogatásban részesíti az ország valamennyi szövetkezetét. Ezt a támogatást a szövetkezetek a gyakorlatban is élvezik. Legutóbb a pénzügyminisztérium ebben a szellemben nyújtott jelentős kedvezményt a szövetkezeteknek.

A pénzügyminisztérium most kiadott 3702. és 4331-1949. számú rendelkezése részbeni bélyegilleték-mentessérett engedélyez a szövetkezeteknek.

A szövetkezetek részéről a bírásgokhoz benyújtott keresetek és kérvények bélyegilleték-mentesek. A szövetkezeti tagok által a szövetkezetek részére nyújtott ajándékozás szintén mentes a bélyegilleték alól.

stíl. A nagyobb jelentőségű újítások a hulladék csökkentéséért pedig ebben az esztendőben, 1950-ben válnak valóra.

A gyártási folyamat kezdetén — amikor a fonal az üzembe kerül — sikerült lényeges módosításokat alkalmazni az elmúlt évről viszonyítva a szálak szakadásának csökkentéséért s így a hulladék mennyiségének leszállításáért. Az elmúlt esztendőben ugyanis festetlen gyapjufonalat [kapott feldolgozásra a „Helios”. A festés, bármennyire is vigyáztak, gyakran nem sikerült. A fonal sok esetben tarka színeződést kapott, időnként pedig a hosszú ideig tartó főzéstől „eléggett” a szál. Az „égett” szálak pedig gyakran szakadnak. Ezek az okok a hulladék növekedésére most, 1950-ben egycsapásra megszűnnek. Hogy miért? A „Helios” kimondottan festett gyapjufonalat kap feldolgozásra. Ennek

minősége messze felülmúlja a házilag, illetve az üzemenben festett fonalat. Ez az intézkedés már a második Állami Terv eredménye.

Hetekkel ezelőtt az üzem egyik technikus, Gödri Sándorné osztályvezető, tapasztalateserén volt a nagyszabedű kötő-üzemnél. Ott feltűnt neki, hogy hatalmas darabok kerülnek a hulladékba. Rövid fejtörés után nagyszerű megoldást talált a hulladékok, illetve a maradékok gazdaságos felhasználására. A használható darabokból ott helyben készített egy egyujjas kesztyűt. Ötlete jó volt: a kesztyű sikerült. Kiállítására csinos, tetszetős és praktikus a szobeni üzem azonnal alkalmazta az újítást.

A két újítás az elmúlt év gyümölcse s gyakorlati alkalmazása ebben az esztendőben válik valóra. (K—F)

A tordai gyárak munkásai jelentős norma-tulszárnyalással köszöntötték a tervév első napját

TORDA. — A tordai gyárak dolgozói hatalmas lendülettel kezdték neki az új Állami Tervünk teljesítésének.

A cementgyár munkásai január 1-én már 94,9 százalékkal tulszárnyalták a normát a klinkerben, a cementben pedig 81 százalékkal. Január 2-án a klinker-tulszárnyalás 88,5 százalék volt, a cementé 73 százalék.

A „Silica” tűzállóanyag-gyárban, amelyet első Állami Tervünk keretében építettek, a munkások az első napon 38,6 százalékkal túllépték a napi programot. A legjobb eredményt Varga László és Tóth József csoportja érte el. Kitért még Baran Florea és Toader Letitia ifj. munkások.

Az üveggyár dolgozói hasonlóképpen jelentős norma-tulszárnyalással köszöntötték az újévet. Petric Dumitru és csoportja ezen a napon három nap normáját teljesítette. Crkturean Valér két normát teljesített. Kiváló munkát végzett még ezen a napon a harmadik és ötödik ifj. munkásbrigád, valamint Filip Margareta és csoportja a filozofia-telepről.

Fokozott mértékben szolgálta a dolgozók érdekeit 1949-ben az iskola és a tanszemélyzet

KOLOZSVÁR. — Az elmúlt esztendő a kultúrforradalom fellendülésének az esztendője volt. Az 1949. évi Állami Terv bőséges lehetőséget nyújtott arra, hogy az alsó-, közép- és felsőfokú oktatás fejlesztésével a dolgozó tömegek egyre inkább kihasználhassák a kulturális színvonal emelkedésére nyíló alkalmakat. Kolozsvár ideiglenes bizottsága az elmúlt évben ennek keretében minden nehézség ellenére a tanügyi ügyosztály munkáját előrelendítette. Mozgósították a hatáskörükben dolgozó tanszemélyzetet, hogy az új típusú iskolákban új szellemű ifjúságot neveljenek. Kolozsvár dolgozói örömmel megadnak minden kért segítséget, hogy a kulturmunka, gyermekek nevelése minél eredményesebb legyen. Örömmel vállalkoztak a tanárok is munkára, mert tudták, hogy a szocializmust építő országnak új ifjúságot nevelnek. De lelkesedéssel kapcsolódott be a tanulók ezrelék tömege is, mert érezték, hogy a népi demokrácia keretében a Román Munkáspárt vezetésével saját jobb életüket építik.

INGYENES PÓTÓRÁK

A tanügyi bizottság célkitűzései során elsőrendű feladat volt a szegény gyerekek szellemi felkészültségének hiányosságait eltüntetni. A tanügyi ügyosztály mozgósította a tanárokat, hogy a tananyag elmélyítése érdekében külön órák keretében foglalkozzanak az arra rászoruló gyermekek nevelésének elosztásával. Ennek során a tantestületek tagjai 300 pótórával segítettek az egyes anyagok elmélyítését.

Az ifjúság körében a népsport megkedveltetéséért és a sportszínpadok imádatát kiküszöböléséért júniusban új szellemmel telített sportünnepélyt tartottak. A nyár folyamán 2 nyaraló tábort szerveztek, ahol 200 szegény gyermek nyaralt. A tanárok és tanítók részére ICD tanfolyamokat szerveztek, amelyek összesen 1700 személy vett részt. Segítő központot szerveztek, amelynek célja az volt, hogy az év folyamán gyenge előmeneteli gyermekeket a tantestület tagjai önkéntes munkájuk keretében előkészítsék az

őszvi vizsgák sikeres letételére. Ennek során összesen 1003 pótórárt tartottak.

A munkásság részére esti munkáslevegőt szerveztek, amelyet közel 100 résztvevő látogatott, míg a tanestületek tagjai önkéntes munkával járultak hozzá, hogy ez az akció sikerrel járjon. Ugyancsak a nyár folyamán a

tantestület tagjai önkéntes munkával, mint ellenőrök, hozzájárultak ahhoz, hogy a nyári mezőgazdasági munkálatok minden zökkenőtől mentesen, eredményesen folyjanak le. Segítséget nyújtottak az ideiglenes bizottságnak a hivatalok átszervezése során felmerült nehézségek leküzdésében is.

HARC AZ IRASTUDATLANSÁG ELLEN

A város irástudatlanjainak felkészítésére munkatervet dolgoztak ki és ennek során román és magyar nyelvi analabéta iskola kezdte meg működését, amelyben 1019 írni-olvasni nem tudó vett részt. Az első analabéta kurzusok elvégzése után a város területén 44 analabéta központot szerveztek. Ezek segítségével igyekeztek teljesen felszámolni a múlt eme súlyos bűnét. Ezeken a tanfolyamokon 676 egyén tanult meg írni és olvasni.

A nyár utolsó heteiben könyvtárosokat képző tanfolyamokat szerveztek. Ezek a tanfolyamok hozzájárultak, hogy a népkönyvtárak megszervezése során új káderek tudták átvenni a könyvtárak irányítását.

AMIBEN FOKOZNI KELL A MUNKÁT

Az elmúlt évben 23.791 gyermek iratkozott be és járt iskolába.

Az ideiglenes bizottság a múlt évi munkája során kezdeti nehézségekkel kellett megküzdjön. Innen adódnak hiányosságai is. Nem tudták kellőképpen ellenőrizni az ügyosztály alá tartozó iskolákat. Ennek következménye az, hogy az órarendet későre állapították meg és az állandóan változott.

Az év folyamán az iskolán kívüli nevelés kérdését elhanyagolták. Nem világosították fel a szülőket, hogy minél nagyobb számban küldjék gyermekeiket az iskolába. Így egyes tanulók iskolalátogatása nem volt kielégítő. Nem tudták megoldani a nagy távol-ságra lakó gyermekek bentlakásba való elhelyezését sem.

Az ideiglenes bizottság az évvégi jelentésében is elismeri, hogy a tanulók pontos létszámát csak az év utolsó hónapjában sikerült

pontosan megállapítani, ami nagy nehézséget okozott a statisztikai adatok elkészítését illetően.

Az iskolák állapota jórésztben elhanyagolt, mert nem fordítottak elég gondot a javítási munkálatokra. Több mint száz iskola javítatlan állapotban kezdte meg az új iskolai évet. Más esetben az iskolák pedig a javításra sok összeget költöttek, úgy, hogy a téli hónapok során felmértül, előre nem látható javításokra, mint csőrepedés stb. nem maradt költségvetési fedezet.

Az ideiglenes bizottság csomak éve eredményekben gazdag a tanügyi terén is. Az iskolákba új szellemű ifjúság, a dolgozó nép gyermekei iratkozottak be, akik a multban nem tanulhattak. Az ifjúság nevelését az ICD tanfolyamokon átnevelt tantestületi tagok végezték jelentős mértékben. A tantestület új szellemét igazolja az a sok önkéntes munka, amelyet a szegény tanulók elmélyültebb nevelésére fordítottak és a nyári szünetben végzett egyébirányú önkéntes munkavállalások. A dolgozók együttműködését és segíteni akarását pedig igazolja az önkéntes iskolajavító akció sikere. Egybefoglalva: a kolozsvári ideiglenes bizottság tanügyi ügyosztálya ezen a téren is követte a Román Munkáspárt útmutatását és így eredményes munkát végzett.

Nótás kedvvel indultak el...

Magyarlónán is lázas készülődés előzte meg december 30-át. Nép-dalok és indulók dallamai, az ifjúság táncának ropogása törte meg a falusi esték csendjét. Próbák próbáltak értek. December 30-ára, a járási kultúrversenyre készültek a falu dolgozói.

Elérkezett a nagy nap. A reggeli órákban az ideiglenes bizottság székháza előtt gyülekeztek a versenyzők. Magyarlóna román és magyar szereplőit öt zsúfolásig megtöltött székér vitte a járási székhelyre, Gyáluba. Lobogók és jelszavas táblák díszítették a szekereket. Egy kocsiherék muzsikuskisérte a szereplőket. Az ünnepelőbe öltözött dolgozó földművesek

nótás kedvvel indultak el, hogy dicsőséget szerezzenek falujuknak s ezzel is ünneppé avatták a Népköztársaság kialakításának második évfordulóját.

Az ünnepélyből azonban nem akartak kimaradni a falu többi dolgozója sem. December 29-én az iskolások rendeztek ünnepélyt. Magukkal vitték szüleiket is. Az énekszámok, szavaltatok s az elhangzott beszéd bensőséggé tették az ünnepséget. A délutáni népiünnepély lelkes hangulatában is a magyarlónai dolgozó öröme jutott kifejezésre.

Szathmári Klára,
levelező.

A Román Munkáspárt kiadásában magyar nyelven megjelent:

G. M. MALENKOV: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulója alkalmából tartott JELENÉSE a moszkvai szovjet ünnepi ülésén.

KÖZLEMÉNY a Kommunista Pártok Tájékoztató Irodájának értekezletéről.

A béke védelme és harc a háborús gyújtogatók ellen. A munkásosztály egysége és a kommunista és munkáspártok feladatai.

A Jugoszláviai Kommunista Párt gyilkosok és kémek kezében.

A FALUSI PÁRTAKTÍVA TANFOLYAMAI RÉSZÉRE:

A Román Munkáspárt, a Román Népköztársaság vezetésére. A szovjet mezőgazdaság a világ legfejlettebb mezőgazdasága. A kolhoz szervezete.

Hogyan él a kolhozparaszt?

Nagyobb gondok

a falusi kultúrforradalomra

Hat kultúrforradalom felhívására országszerte megkezdődtek a kultúrversenyek a különböző falusi kultúrforradalom között. S mint a tudósítók, levelezők és lapok jelentéséből kitűnik a versenyek eddig soha el nem képzelt méreteket öltöttek. Megmozdult a falvak tudásra, művelődésre szomjas dolgozó népe. Száz és száz énekkar tengi az új idők dübörgő győzelmi énekét. Száz és száz, eddig sok-szor a béresistállóba szorult ifjú lép a szimpadru s káprázatos népi táncokkal, új szocialista mondanivalóval telt versekkel és szindarabok bemutatásával hirdeti minden szónál ékebben dolgozó népünk kulturális felszabadulását, a teljes felszabadulásért vitt kultúrforradalom előrelendülését.

Egyedül Kolozs megyében a december 30-án megtartott járási kultúrversenyeken 3245 szereplő vett részt. Ebből 2256 énekes, 683 táncoló, 183 színjátszó, 65 szólóénekes és 56 szavaló. És ez a szám csak egy hányada a tényleges szereplőknek, akik ma a megye kultúrforradalmában különböző előadások alkalmával a közönség elé lépnek. Vagyis a kiválókat legjobbak. De, a népi dalárdák, táncospartok, színjátszócsoporthoz, új karmestereket, táncospartvezetőket, vagyis népi koreográfusokat, népi színi rendezőket nevelnek és állítanak munkába. A Bánffy-hunyadon lezajlott járási versenyen az énekkarok közül a középföldi nyerte a második díjat. Vezetője Onaca Teofil dolgozó földműves ifjú volt, aki soha mostanáig nem tanult karvezetést.

Miről van tehát szó? Nyilvánvalóan nem a régi műkedvelősközlésről, hanem egy erőteljes népi kultúrmozgalomról, kultúrforradalomról, amely a népi tehetségek százait és ezreit dobta felszínre, mind szereplőkben, mind vezetőikben. Olyan tehetségeket, akik lehetelményesei, sőt zászlóvivői a szocialista kultúrának falvainkban. És a magyarázata annak, hogy a Román Munkáspárt és irányításával csaknem valamennyi demokratikus tömegszervezet olyan hallatlanul nagy segítséget és támogatást ad a falusi kultúrforradalomnak és a falusi kultúrforradalom népi művészeinek és művészcsoportvezetőinek. A szocialista társadalmi rend felépítése e kultúrforradalom győzelmes keresztülvittele nélkül lehetetlen.

Nos, az az érzésünk, hogy épp azok nem tulajdonítanak elég jelentőséget a roppantarányú kultúrmozgalomnak, akiknek elsősorban hivatásuk volna. Az írókra, színházi vezetőkre, színészekre, művésztől főiskolai tanárookra, zeneszerzőkre, képzőművészekre, koreográfusokra gondolunk. Mert nézetünk szerint: távolról sem elegendő az, hogy ezek az intézmények a megyei kultúrforradalom igazgatósága felkérésére a versenyek alkalmával kiküldenek egy-egy bírálbizottsági tagot, akik ott sokszor — mint például Bánffy-hunyadon történt — minden indokolás nélkül döntenek arról, hogy melyik színjátszó csoport az első, második, harmadik és így tovább. Ennél többet, sokkal többet várnak el kultúrforradalmunk, népi színjátszóink, dalárdáink, táncosaink, szólóénekesaink és szavalóink. Azt várnák és jogosan, hogy ezek az intézmények megtalálják a lehetőséget annak, hogy közvetlenül is segítségre siessenek. Azt várnák, hogy komoly utmutatást adjanak nekik a dalárdatanításban, csakugy, mint a színjátszásban, vagy a táncospart munkájában. S ez az, amit nem kapnak meg még. Szinte azt mondhatnók hogy egyedül a Művelődési Utmutató az, amely némelykor ilyen tanácsot szolgál, de az sem kielégítő módon.

Mi a tennivaló? Egy ilyen rövid cikk keretében nem térhetünk ki mindenre. De, javasoljuk, hogy a kolozsvári állami színházak, a kolozsvári állami operák, a Művészeti Intézet karai, az Irószövetség vessék fel komolyan e kérdést, vitassák meg a lehetőségeket, és iktassák munkatervbe a falusi kultúrforradalom, a falusi színjátszók, táncosok, dalárdák megsegítését. E célra a személyes kiszállásokon túl használják fel napilapjainkat, folyóiratainkat, a Művelődési Utmutatót, és a szovjet művészek, írók mintájára elemessék időnként egy-egy kultúrforradalom munkáját és adjanak gyakorlati tanácsokat. Meg vagyunk győződve arról, hogy dolgozó népünk határtalan lelkesedéssel fogadja az azonos célokért küzdő művészek és írók ilyenirányú támogatását és tanácsát.

(K. Gy.)

A Román Munkáspárt segített hozzá, hogy ne csak tanuljak, de taníthassak is

COROIAN VERONICA monostori szegény földművesasszony, RDNSz járási titkár mondja:

— Egyike vagyok azoknak a szegény földműves asszonyoknak, akik a multban öntudatlanul, nyomorúságban éltek. Kilencen voltunk testvérek: én magam négy elomít járhattam csak és még szinte gyerekfejű cselédsorba kerültem. Másodsor itt az úgynevezett „úrtházaknál” ismertem meg a kizsákmányoltakat és kizsákmányolókat. Otthon gyereksorban még nem fogtam fel igaz okát annak, hogy mért kell nekünk olyan szegénységben, nyomorban, nélkülözések között élni. Később sem láttam tisztán, mert iskolám nem volt, senki nem világosított fel az igazságról. Csak éreztem: a társadalom akkori rendszere nem a szegényeket védte,

hanem a gazdagokat, akik kihasználnak minket a végletekig.

— Mindez természetesen csak érzés volt bennem és tudatosság a felszabadulás után vált. Én is, mint annyi millió dolgozó, mindent a Népköztársaságnak köszönhetek, s annak a rendszernek, melynek megvalósítását a Vörös Hadsereg győzelme tette lehetővé. Mert én a multbeli elcsétségem, öntudatlanságom és kihasználtságom után igazán új emberré lettem és új életet éltem. Először a RDNSz irányítótanfolyamán kaptam politikai nevelést. Minő párttag különösen érzem a Pártnak gondoskodását, tagjai iránt. Állandóan érzem, milyen keveset tudtam és milyen mértékben tanultam. Jelenleg hat hónapos pártiskolába járok és napról-napra világosab-

ban látom mindazt, amiről a multban sejtelmem sem volt és nem is lehetett. A Pártnak öntudatos, harcoss emberré nevelődtem. Nem is tudom kifejezni azt a végtelen hálát, amit érzek, hogy én aki nyomorúságban és cselédsorban éltem, most azok között lehetek, akik felvilágosított, másokat vezet, olyanokat, akik még öntudatlanok és nem ismerik az igazságot. Mint a RDNSz járási titkára, az egyik legnehezebb területen dolgozom boldogan, örömmel, soha meg nem riadva a nehézségektől. Huszonhét éves vagyok, két gyermekem van: tudom mi a kötelességem velük szemben is: úgy nevelni őket, hogy jó és hűséges állampolgárak legyenek a Népköztársaságnak, a mi hazánknak, mely értünk és általunk épül boldogga és erőssé.

„NAGY VIZIUT”

a Pravda érdekes cikke a Duna—Fekete-tengeri csatornáról

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS jelenti: A Pravda „Nagy víziút” címen közli Beszudnov, a Pravda bucaresti tudósítójának cikkét.

— A Duna—Fekete-tengeri csatorna építése — írja a Pravda tudósítója — az egész nép nagy művét jelenti. Amikor a csatorna építési munkálatait befejezik, azt a távolságot, amelyet a hajóknak a Duna alsófolyásának áthajózására kell megtenniük, majdnem hatszor csökten, amely ténynek igen nagy jelentősége van.

— Ez nemcsak egyedül és nem is legfőbb előnye a csatornának. Ennek a csatornának az építése a dobudzsai — a Duna és a Fekete-tenger között elterülő nagy-terjedésű földön élő — nép jólétének emelésére hivatott néphatalomnak egyik intézkedése a sok közül. A sors hajlóröttjeinek, a vadállati módon kizsákmányoltak-

nak, a könyörtelenül elnyomottaknak, az eltűnésre ítélteknek a földje — ime, ez volt minden időkben a régi Dobrudzsa, lakosainak túlnyomó többsége részére.

— A csatorna mentén — folytatja a cikkíró — új városokat építenek, amelyeknek alapkövét a csatorna ásási munkálataival egyidejűleg helyezték el. A régi városok, amelyek jelenleg siralmas állapotot mutatnak, hajózási, élettel teli ipari központokká fognak átalakulni.

— Ez a csatorna még egy rendkívül jelentőségteljes tény is nyújt, amelyet nem lehet sem kilométerekben, sem értékben felmérni. Az emberek nevelése, a szocialista jársadalom öntudatos építőinek nevelése — ime ebben tünik ki ez az építőmunka. A szocialista munkaversenyek és a munka termelékenységének magas színvonala azok a tömegjelen-

ségek, amelyek az építés munkátelepein láthatók.

— A tegnap földművesei és halászai, akik ma ebben az országos jelentőségű vállalkozásban részt vesznek munkájukban a legnagyobb odaadással tesznek (tanulmányosságot). Az emberek emelkedett öntudata, munkájuk jelentőségének és ezen csatorna országos jelentőségének a felmérése — ime, ezekben különböznek a csatorna jelenlegi építői.

— A román nemzet — fejezi be cikkét a Pravda tudósítója — hála Sztálin elvtársnak a Szovjetunió által a csatorna megépítésében nyújtott hatalmas segítségért. A Szovjetunió önzetlen és testvér támogatása a Román Népköztársaság munkásosztálya és dolgozó földműveseire részére hatalmas erőt jelent, amely felkészítette a szocializmus építéséért folytatott harcban.

Formoza és Hanau szigetek, valamint Tibet kivételével felszabadult egész Kína

PEKING. — (Agerpres.) Az Uj Kína hírügynökség közli: A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága új kiáltvánnyal fordult a demokratikus néphadsereg tagjaihoz és Kína népéhez, amelyben méltatja a kínai nép 1949-ben kivívott történelmi jelentőségű győzelmét.

— A demokratikus néphadsereg — hangsúlyozza a kiáltvány — a kínai nép hathatós támogatásával Tibet, Formoza és Hanau kivételével felszabadította Kína egész területét. Ezzel a nagy győzelemmel megdőlt az imperialisták szolgálatában álló Kuomintang-klika uralma és megalakult a Kínai Népköztársaság. A demokratikus néphadsereg és a kínai nép legfőbb célja 1950-ben az lesz, hogy felszabadítsa Formozát, Tibetet és Hanaut, megsemmisítse a Kuomintang-csapatok maradványait és teljesen egyesítse Kínát. Az amerikai imperializmust ki kell izzni Kína földjének utolsó zugából is. A kínai nép további fontos feladata, hogy behégyessze a háború okozta súlyos sebeket, áthidalja a háború utáni pénzügyi és gazdasági nehézségeket, fokozza az ipari és mezőgazdasági termelést és újjáépítse az ország közlekedési hálózatát.

Nyugateurópa „egyesítésének” új imperialista terve

HAGA. — (Agerpres.) A TASS jelenti: A „De Vaarheid” című lap tudósítója beszámol arról, hogy Hoffmann, a Marshall-terv ügyvezetője újabb ultimátumot készít elő a marshallizált országok részére.

— Jelentések szerint — írja a lap tudósítója — a Marshall-terv ügykezelésére nemrég visszautasította Van Den Brink holland gazdasági miniszter „tervét” azzal az indoklással, hogy a terv „önző” és szűk nemzeti érdekek befolyása alatt

„késült”. Van Den Brink abban talál vigaszt, hogy a többi marshallizált országok „terveit” is elutasították. Amint Párizsból ezzel kapcsolatban jelentik, Hoffmann újabb „tervet” készített, amelynek célja Nyugateurópa „egyesítése”. A különböző országok terveit visszautasították, mivel ezek az amerikaiak véleménye szerint ellentétben állnak az egyesült Nyugateurópa létesítésére irányuló törekvésekkel.

FESZULT LÉGKÖRBE KEZDŐDTEK MEG A VÁLASZTÁSOK EGYIPTOMBAN

KAIRO. (Agerpres.) Egyiptomban január 3-án, kedden, fészült légkörben kezdődtek meg az általános választások.

A választások előestéjén összetűzésekre került sor, amelynek több halálos és súlyosan sebesült áldozata volt.

Az egyiptomi választásokon két párt harcolt az elsőbbségért: Nubasz pasa, a volt egyiptomi miniszterelnök vezetése alatt álló Wafdista párt és Abdel Hadi pasa vezetése alatt álló Saadista párt. Mindkét párt az egyiptomi tökések érdekeit képviseli, a Saadista párt pedig különösképpen a földbirtokosoké.

Az egyiptomi választásokon résztvevő még a liberális párt is, amelynek vezetője Husszein Heikal. Ez a párt 1949. júniusig koalícióban volt a Saadista párttal és Hafej Ramadan pasa fasiszta típusú nacionalista pártjával.

Az ötmillió egyiptomi választó közül csaknem másfélmillió analfabéta, a nőknek pedig nincs szavazati joguk.

UJABB HADIHAJÓKAT ADTAK VISSZA JAPANNAK AZ AMERIKAI IMPERIALISTÁK

TOKIO. — (Agerpres.) Az ugynevezett „partvidék” védelmére létesített japán bizottság — nak visszaadták a japán hadiflottához tartozó 14 hadihajót, amelyek között torpedórombolók, folyókon használt kisebb páncélos hadihajók (monitorok) és gyorsnaszádok vannak.

December 21-én a japán flotta egységei nagy hadgyakorlatot kezdtek, amelyen a most visszaadott hadihajók is részt vesznek.

Egyre jobban erősödik a francia munkásság tiltakozása a hadianyaggyártás ellen

PARIZS. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy a franciaországi dolgozók soraiban egyre jobban erősödik a fegyverzet és hadianyag gyártásának és szállításának megszüntetéséért folytatott mozgalom.

A lapok jelentik, hogy a lélei mozdonyüzem munkásai elhatározták, hogy beszüntetik a munkát és nem gyártanak a vietnámi gyarmati háborúba szánt mozdonyokat. A város összes munkásaihoz ilyen értelmű kiáltványt intéztek.

A Sotteville les Rouais vasúti munkások tiltakozó sztrájkba léptek a vietnámi rablóhadjárat ellen. Ugyanakkor, a városban megtartott nagygyűlésen a vasúti munkások határozatot fogadtak el, amelyben kijelentik elhatározásukat, hogy bármilyen módon megakadályozzák az Egyesült Államok által küldött hadianyag szállítását.

Nantesben a tengerészek és a kikötőmunkások egyhangúlag elhatározták, hogy hadianyagot nem raknak ki és nem raknak be.

A La Rochelle-i szakszervezeti bizottság határozatot fogadott el, amelyben kijelenti, hogy nem enged meg hasonlót,

hogy ez a kikötő szovjetellenes hajótámaszpont legyen. A kikötőmunkások kijelentették, hogy nem fognak hadianyagot sem berakni, sem kirakni.

SZABADONBOCSÁTOTT FRANCIA EGYÜTTMŰKÖDŐK

PARIZS. — (Agerpres.) A Franco Presse jelentése szerint a Bidault-kormány jelenleg Henry Beraud, a „Gringoire” fasiszta hetilap volt felelős szerkesztőjének szabadlábúra helyezését tanulmányozza.

Beraud a különböző reakciós francia kormányok kegyeiben részesült. 1944-ben halálra ítélték, büntetését azonban De Gaulle átváltoztatta és végül is 10 évi szabadságvesztésre csökkentette.

A Franco Presse jelenti, hogy a francia hatóságok szabadlábúra helyezték Georges Claude együttműködő francia tudóst, akit 1945-ben életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, mert a hitlerista megszállás idején a német hadsereg rendelkezésére bocsátotta egyik találmányát, amelynek segítségével megvalósították a V. 1. fegyvert.

A Volt Politikai Bebürtönzötték Nemzetközi Szövetsége két hónappal ezelőtt értesült a Dachauban elkövetett szörnyű kegyeletseirtésről. A Leitenberg-domb hatalmas méretű sírjába elhelyezett áldozatok földi maradványait a helyi hatóságok, a bajor államvasutak és a megszálló amerikai hatóságok kihantolták. Az amerikaiak által támogatott hitleristák megkísérelve azt, hogy eltöröljék az elkövetett vadállati kegyetlenségek nyomait, a Gottler-cégnél engedélyezték, hogy ipari célokra agyagot és emberi csontokat termeljen ki — a valóságban azért, hogy eltüntessenek minden bizonyítékot az emberiség vadállatai által elkövetett bestialis bűncselekménye körül.

A Volt Politikai Bebürtönzötték Nemzetközi Szövetsége, értesülve ezekről az igen súlyos kegyeletseirtésekről, levelet intézett Mac Cloy, a németországi amerikai főbiztoshoz, amelyben kérte, hogy engedélyezze a Volt Politikai Bebürtönzötték Nemzetközi Szövetsége részére vizsgálóbizottság kiküldését, amelynek hivatása lenne megállapítani a felelősséget ebben a szegyeteljes kegyeletseirtésben és javaslatot tenni arra vonatkozólag, hogy hasonló kegyeletseirtés megismétlődését elkerülhessék.

Mac Cloy elutasította a Volt Politikai Bebürtönzötték Szövetségének a kérését és ezzel mintegy elismerte az amerikai hatóságok bűnrészességét és azt, hogy az amerikai hatóságok a nyugatnémetországi vezetőállásokban ülő volt hitleristákat védelmezik. A Volt Politikai Bebürtönzötték Nemzetközi Szövetsége által összegyűjtött fényképfelvételek és a vizsgálat eredménye nyilvánvalóan bizonyítják, hogy a hitleristák arra törekednek, hogy eltöröljék a náci által elkövetett bűncselekmények nyomait és ebben az alávaló tevékenységükben büntársúik az amerikai hatóságok.

A Franciaországi Deportáltak és Internáltak Szövetségének volt dachau deportáltakból álló küldöttsége 1949 november 25—29-e között Dachauban és Münchenbe utazott, hogy vizsgálatot folytasson az elkövetett kegyeletseirtés ügyében. A bizottság megállapította, hogy a Leitenberg-dombon hatalmas sírgödörben, egymásra fektetve, több, mint 25 ezer, eddig még nem azonosított hulla van. Semmiféle emlékmű, vagy elkerítés nem jelzi azt, hogy itt van eltemetve a hitlerista vadállati kegyetlenség sokezer mártírja. A Leitenberg-domb teljesen elhagyatott.

Sőt mi több, a helyi közigazgatási hatóságok a megszálló hatóságok hozzájárulásával a közös síron keresztül utat vágtak anélkül, hogy figyelembe vették volna az ott eltemetett emberek földi maradványait. Ugyanakkor tovább folytatták az úthoz szükséges föld kitermelését hogy ezzel örökre eltüntessék a náci ezen a helyen elkövetett aljas gyilkosságainak bizonyítékait.

Mac Cloy visszautasítása minden kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a megszálló amerikai hatóságok nyíltan, a legkihívóbb módon védelmezik a náci elemeket, hogy felhasználják őket egy harmadik világháborúval való uszításra és annak előkészítésére. A Volt Politikai Bebürtönzötték Nemzetközi Szövetsége az ENSZ főtitkárságát kérte, hogy azonnal intézkedjék, hogy a dachaui tábor és a Leitenberg-dombot kegyeletes helyeknek nyilvánítsák, a hitlerista barbárságok áldozatainak földi maradványait pedig közös sírrel ellátott sírba helyezték el.

A náci büntetteinek nyomait nem lehet eltüntetni azokkal a kegyeletseirtésekkel, amelyeket most elkövettek és nem is lehet azokat elfelejteni, bármennyire is törekednének erre a nyugatnémetországi hitleristák és amerikai védelmezők. A világ közvéleménye elítéli a hitleristák és háborúra uszító zenék magatartását és kéri, hogy az áldozatok emlékeit tiszteletben tartva, a náci bűncselekmények büntetéséért és tegyék lehetetlenné, hogy megismételhessék az elkövetett kegyeletseirtéseket.

22 új szakmunkással indul az új tervéne a szatmári „Intexar” gyár

SZATMAR. — (Tudósítónktól.) A szatmári „Intexar” szövőgyár, amely a múlt gyártási esztendő augusztus 23. tiszteletére már augusztus 17-én befejezte, az év végéig 76,9 százalékkal szárnyalta túl a tervet. A gyár dolgozóinak nagyszerű eredményét jelentős mértékben elősegítette a szovjet munkamódszerek bevezetése. Így a sárgavásznonból, amely a gyár egyetlen gyártási cikke, jelentős túlermelést sikerült elérniük.

A szatmári „Intexar” szép eredményért elsősorban élmunkásait illeti elismerés. Megemlítjük közülük Adler Sándort, aki az egész év folyamán átlagosan 40—45,

Rusu Terézt, aki 35, Mihály Erzsébetet, Ignác Irént és Köcsön Idát, akik 30—30 százalékkal haladták túl a normát. A gyár dolgozóinak között különben egyetlen sincs, aki normán alul dolgozék. Ez érthető, ha utalunk arra, hogy az üzemi pártszervezet irányításával nagy súlyt vetnek a dolgozók politikai és szakmai színvonalának emelésére. Ot hét óta működik a gyárban a politikai kör, kitűnő eredménnyel. Január 2-án tartották meg a kezdő szövmunkások részére rendezett továbbképző tanfolyam vizsgáját. A tanfolyam 22 hallgatója közül 18-an kitűnő eredménnyel tették le a vizsgát.

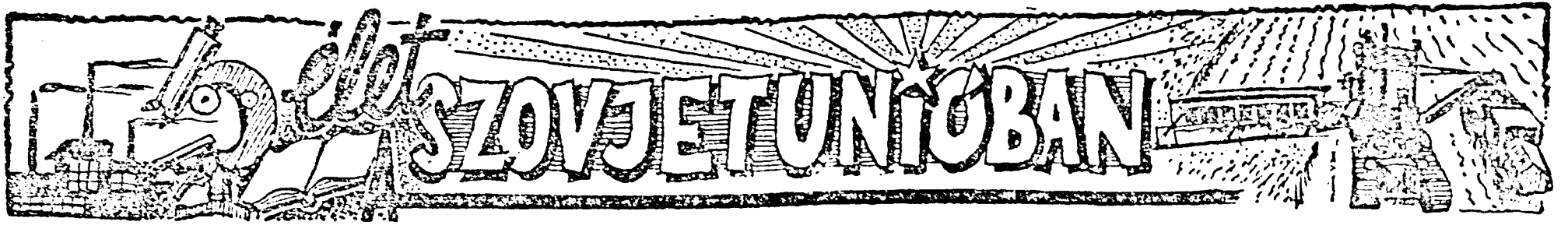
A szilágycsehi „Progresul” szövetkezet dolgozói szervezzenek munkaversenyt

SZILÁGYCSEH. — (Tudósítónktól.) Egy évvel ezelőtt alakították meg Szilágycsechen a szabóiparosok termelői szövetkezetét. Tizenegy szabóiparos lépett be a „Progresul” szövetkezetbe. Közben a szövetkezet kibővült, s ma már harminchárom dolgozó tevékenykedik az üzemben. A „Progresul” szövetkezet főként rendelésre és a szatmári „Mondiala” szövetkezetnek dolgozik.

A szövetkezet dolgozók csoportokat alkotva, készítik a ruhákat. Így a normát is csoportonként állapították meg. A csoportok rendszerint túlteljesítik normájukat s ezzel biztositják a szövetkezet termelésének fokozását. A dolgozók keresete is növekszik a normán

felül teljesítménnyel egyidejűleg. Az eredményes munka mellett azonban hiányosság is tapasztalható a „Progresul” szövetkezet tevékenységében. Egy év alatt nem sikerült munkaversenyt szervezni a dolgozók között. E tekintetben a szakszervezetet is mulasztás terheli. Nem fordított kellő gondot a dolgozók felvilágosítására s a szocialista munkaversenyek jelentőségének ismertetésére.

A „Progresul” szövetkezet dolgozóinak azonban fel kell számolniuk mulasztásukat. Haladéktalanul szervezzenek szocialista munkaversenyt. A szakszervezet pedig indítson felvilágosító munkát a dolgozók között s mozgósítsa őket a versenyek megszervezésére.

Határidő előtt teljesítette a szovjet ipar az Ötéves Terv 1949-re eső részét

Moszkva, Leningrad, Szverdovszk és a Szovjetunió többi ipari központjainak dolgozói nagyjelentőségű termelési sikereket értek el. A moszkvai ipari üzemek négy évnél rövidebb idő alatt befejezték a háború utáni ötéves tervet. A „Sztankolit“ és „Szimnáj“ és sok más moszkvai üzem december 21 óta már 1950-ra dolgozik.

A kuznyeczi fémfeldolgozó kombinát munkásai december 21-én szintén befejezték az évi tervet. Ezt az eredményt a berendezés termelékenységének fokozásával érték el. Kohonégyszetméterenként sikerült a tervelőírás naponta 1.1 tonna acélt előállítani.

A Donyec, Kuznyec, az Urál, a Távokélet és Moszkva környéki szénmedencék bányái határidő előtt teljesítették az ötéves terv ez évi előírásait.

Garaganda bányái 1949-ben érték el az évi termelés legmagasabb értékét. A tulai szénkombinát az év végéig ugyancsak többszáz ezer tonna szenet szállított a terven felül.

A Dnyeper-menti „Lenin“ hőerőmű szintén a termelési terv évi előírásait teljesítette. Ebben az üzemben a villamoserő termelési tervét 113 százalékkal teljesítették.

Az a határtalan lendület, amellyel a munkások Sztálin elvtárs 70. születésnapja tiszteletére dolgoztak, óriási termelési sikerekhez vezetett. Szverdovszk környékén 500. Riga vidékén pedig 250 üzem teljesítette az évi tervet. A sztálingrádi „Vörös Október“ és a „Glavsztalingsztrój“ — a sztálingrádi gépgyárak központja — ugyancsak 1949-re dolgozik.

Moszkva több, mint ezer üze me túlhaladta az 1949-es termelési tervet. A moszkvai cipő-, ruha- és szövőipar, a mezőgazdasági gép- és szerszám-, az acél-, gépkocsi- és motoripar már hetek óta 1950-ra dolgozik. A cipő- és textilipar az 1948. év eredményének egyharmadával növelte termelését. Elenjár a motorjairól és villamos készülékeiről híres „Dinamo“ gyár, amely 1950 év végéig 40 százalékkal többet termel, mint amennyit az ötéves terv előíranyoz.

A „Sztálin“ gépkocsi-gyár már 1950-re termel és minden típusu személy- és tehergépkocsi gyárt.

Napi 10.000 méterrel több szövetet készítenek az Orevovo-zujevoi textilkombinát dolgozói

Az ország egyik legrégebbi üze me, az Orevovo-zujevoi textilkombinát, nemrégén ünnepelte alapításának századik évfordulóját. Orevovo-zujevo munkásai a cári önkény ellen folytatott harcuk során néhány ragyogó fejezetet írtak az orosz forradalmi mozgalom történetébe. Itt folyt le 1885-ben a híres Morozov-gyári sztrájk, amelyet Pjotr Mojszenko munkás vezetett.

— Gyártmányaink régóta híresek — mondja Mihail Csisztyjakov főmérnök. — A legújabb változatokban gyártjuk a szöveteket, amelyek színezésük és művészi kivitelük révén jólismertek. Most bővíttük ki a szövetgyártást. Újabb fonó- és szövőgépeket állítottunk be.

Körülvezet a gyárban és elmondja, hogy a termelési térség az új gépek ellenére változatlan maradt, tehát új építkezési költségtől mentesen oldották meg a kérdést.

— Hova helyezik akkor az újabb gépeket?

A főmérnök válaszul fellapozza a Pravdát és megmutatja azt a cikket, amelyben közlik Moszkva és a moszkvai terület 88 üzemi közösségének a nagy Sztálinhoz intézett levelét. Magukra vállalták, hogy a rendelkezésükre álló épületek és közlekedési berendezések jobb kihasználásával emelik a termelést.

— Mi is aláírtuk ezt a levelet — folytatja a főmérnök. — Megígértük, hogy 1400 négyzetméter területet szabadítottunk fel, amelyre új fonó- és szövőgépeket állítottunk be. Igértünk teljesítjük.

A fonóüzem kapujánál Leonid Kirlov mérnök fogad bennünket és bevezet az egyik műhelybe.

— Nemrég a laboratórium volt itt, de most áthelyeztük egy alkalmasabb kiegészítő helyiségbe. Itt pedig felállítottuk a Water-fonógépeket. Ennek következtében, napi 10.000 méterrel több szövetanyagot állítottunk elő. Ezt adta nekünk a laboratórium területe. De ez még nem minden. Az öltöző eddig az üzem közepén, a műhelyek között volt, most áthelyeztük és úymódon újabb 600 négyzetmé-

ternyi területet nyertünk, amely már egy egész műhelyteret tesz ki.

A szomszédos üzem tágas helyiségében gombolyító automatákat pillantunk meg. Innen viszik a szövőműhelyekbe a fehér fonal nagy gombolyagjait. Egy hónappal ezelőtt még a felgyártmányok raktára volt ez. Most a raktárt sikerült félakkora helyen elhelyezni és így nagy terület jutott gépek számára. A másik épületben 154 szövőgép ötletes áthelyezési tervét valósították meg. Ezzel megjavították a szövőmunkások munkafeltételeit és további 75 munkapad elhelyezésére nyertek teret. A munkapadokat a felső emeletről hozták le, ahol újabb

előkészítő osztályt rendeztek be. Az üzemben napról-napra gyorsul a szövés munkafolyamata és így a szövetgyártás napi újabb több ezer méterrel növekszik.

E nagy eredmények titka a gépi berendezés átgondolt, egyszerű csoportosítása. A szövőkök sok újító javaslattal segítettek.

Az orevovo-i munkások Sztálin elvtárhoz írt levelükben bejelentették, hogy 1949-ben 16 millió rubel értékű szövetet gyártanak terven felül. Felajánlásukat 1 millió rubellel túlteljesítették.

ÉLET A KOLHOZBAN

Meredeken futó, kavicsos út vezet a szibériai Brazsnoje faluba, a „Zavjeti Iljicsa“ kolhozhoz. A nappali fényben csillognak a lakóházak. Középületek és gazdasági építmények tetői, az utcák során villany- és távbeszélő hálózat oszlopai húzódnak. Az orvosi rendelő épületének fala fehérebb mint a többi, de akár a rádióközpont háza előtt álldogász, akár elhaladsz a tízosztályos iskola mellett, ahol húsz tanító oktatja a kolhozparaszto k 450 gyermekét, mindenütt a vidám, jó élet hangulata fogad.

Nem is fáj ez, hanem már inkább város. A kolhoznak virágzó ipara is van. Villanymolok dolgoznak a gép- és felfeldolgozó műhelyekben, ahol a kolhoz számára szükséges mezőgazdasági felszereléseket maguk készítik és javítják. Villannyal működik a fűrészszerem és a malom, az olajütő és a magszárító.

Az állami géppálmás nincs messze a falutól. Jól felszerelt állomás ez. sok traktor, 54 kombájn, 1 sor vontató jár ki a földekre, ezek végzik a szántást, vetést, termésetakarítást a „Zavjeti Iljicsa“ kolhoz 10.000 holdján is. Az állami földművesek az egyéni gazdálkodásban holdanként 7 mázsa gabonát arattak. A kolhozban kétszerannyit. Évről-évre nagyobb a termés. A füves feldolgozó-rendszer eredményezte ezt. 1949-ben holdanként átlag 15 mázsa gabona termelt, 20 százalékkal több, mint a háború előtt.

Brazsnoje faluban csak gabonából 3,5—5 tonna jutott minden családra, a többi terményen és készpénzen kívül. A Kán-folyó jobbpartján, a falu határában gyümölcsösök van, amely egymaga évenként 100.000 rubel jövedelmet hoz a

kolhoznak. Micsurin tanainak felhasználásával nevelték fel a gyümölcsfákat. Hadjáratot indítottak az aszály ellen is, a szántóföldek körül erdőt ültettek, amelyek vonalát az elmúlt évben 15 kilométerrel meghosszabbították.

— A füves vetésgörög, a meg mándaz, amit még az agrártudományból elsajátítottunk, állandósítja nálunk a bő termést. Szeretünk dolgozni és megtanulni az újat, ennyi az egész.

Igy beszél Sztjepán Vinokarov, aki a kolhozról 14 más földművesrel együtt megkapta a Szocialista Munka Hőse címet. Nem titok, hogyan dolgoznak ebben a kolhozban. A vetést most is korábban, válogatott magvakkal végzik. Előzőleg elősírálhatták (javosították) a magokat, hogy növeljék életképességét és megvédjék a vegetációs időszakot.

Ha nem tanulnának, ha nem ismernék Liszenko és a többi szovjet agrártudós tanait, az idős Vinokarov felesége, Xénia, asszonycsoportjával nem termelhetett volna az általuk megművelt 30 hold minden egyes holdján magasan az átlagon felül. 18—19 mázsa gabonát.

A faluban a tanulás a legfontosabb. Agrártudományi tanulókörökbe járnak a földművesek, ahonnan az asszonyok sem kivétel.

A földművesek házában sok könyv van, tudományos munka, szépirodalmi könyv is. Aki cselként benyit Vinokarovékhoz — de akár más családokhoz is —, a könyv vagy az újságfülle hajlaja láthatja őket. Vidámság ül a tiszta falak között, a kemence ontja a meleget, fehér fényt sugároz a lámpa. Boldogok az öregek, de még boldogabbak a fiatalok.

Ujév és Télapó - a gyermekek öröme

Ujév a Szovjetunióban! Megérkezik a gyermekek kedvence, az ajándékaik bősége. Gyéd Maróz meséket mond a gyermekeknek. A nagy áruházak télapói pedig rendszerint megkérdezik apró barátaikat szüleik jelenlétében, hogy mit szeretnének kapni újévi ajándékkul. Nagy színesek lépnek fel ilyen Télapó-szerepekben, majd rövid és tanulságos jeleneteket adnak elő.

Az újév elsősorban a gyermekek ünnepe, a jövő nemzedéké, akik szüleik által megvalósított szocializmus alapjain felépítik majd a kommunizmust.

Régi orosz népmese szerint is a Gyéd Maróz, vagyis a Télapó, az a jószágos öregapó, hozza ajándékképpen az újévi ajándékokat. A Télapó egyben a tél örömeit is jelképezi, a hólabdázás, szánkázás, korcsolyázás és szelés örömeit.

Ujév előtt minden munkásklubban, iskol-

ában és gyermekotthonban a nagyszakállú Gyéd Maróz meséket mond a gyermekeknek. A nagy áruházak télapói pedig rendszerint megkérdezik apró barátaikat szüleik jelenlétében, hogy mit szeretnének kapni újévi ajándékkul. Nagy színesek lépnek fel ilyen Télapó-szerepekben, majd rövid és tanulságos jeleneteket adnak elő.

A legtöbb népnél már évszázadok óta kedves népszokássá vált az újévi ajándékozás. A Szovjetunióban máig is fennáll ez az újévi ajándékozás szokása. Csupán a germán befolyás alatt álló országokban toldott el a karácsonyi időpontra. A növényzet újjáéledésének és zöld színének jelképe a télen is üde „jolka“, a feldiszlített, csillogó jolka és a szovjet újév minden öröme és felszabadult ujjongása.

hogy a gyermekek újévi öröme teljes legyen. Gyönyörű, 10—15 méter magas jolkákat állítanak fel a parkokban és a köztereken. Különs súlyt helyeznek továbbá a játékok és fadíszek művészi helyes kivitelezésére, mert ez az is a gyermekek szépe. A játékokat és fadíszeket a gyermekek fejlesztésére akarják fejleszteni. A játékokat és fadíszeket a gyermekek fejlesztésére akarják fejleszteni. A játékokat és fadíszeket a gyermekek fejlesztésére akarják fejleszteni.

A Szovjetunió meseírói szébnél-szebb újévi versikéikkel szórakoztatják a kicsinyeket. A gyermekeket szórakoztatja a fehérszakállú Gyéd Maróz, a feldiszlített, csillogó jolka és a szovjet újév minden öröme és felszabadult ujjongása.

Hogyan szólilják egymás a szovjet emberek?

A népi demokratikus rendszer fejlődésével az emberek tudatából is egyre inkább eltűnnek a rossz emlékek „uri“ világ szellemi nyomai. Bizonyos csökevények azonban mindmáig fennmaradtak, — elsősorban a megszólítás módjában. Mi más módon kereshetők a kérdések helyes megoldásának útját, mint a szovjet megszólítások és üdvözlési módok tanulmányozásával, sajátos viszonyainkra való helyes alkalmazásával?

A szovjet emberek leggyakoribb köszönetes a „Zdravstvujte!“ szó. A kifejezés, tulajdonképpen azt jelenti: „Legyen egészséges!“ Ezt

a köszöntést minden napszakban használják, férfinek és nőnek, öregnek, fiatalnak, kolhozparasztnak és tábornagnak egyaránt. Kedves, közvetlenhangú üdvözlés és olyasmit kíván, ami minden ember számára valóban értékes: jó egészséget.

Ezenkívül természetesen használnak a napszaknak megfelelő köszönetet is: Jó reggelt, Jó napot, Jó estét és Nyugodalmat jó éjszakát kívánnak egymásnak.

Bucszkodásnál a leghasználatosabb üdvözlési formák: Viszontlátásra! Minden jót! Jó egészséget! A legközelebbi viszontlátásra és Ég veled.

Az elvtárs, bajtárs, szaktárs, kartárs fogalmat az orosz nyelv egy szóval fejezi ki, a közismert „továriscs“ szóval. Helytelen tehát a továriscs-t minden esetben elvtársnak fordítani, mert ez a szó sokkal szélesebbkörű fogalmat fed. Első értelmében tulajdonképpen általában társat jelent, — a magyar társ szó is ebből ered.

A szovjet polgárok hivatalos megszólítása — hivatalokban, milicán, bíróság előtt, stb. — „grazhdánin“ és „grazhdánka“, ami polgártársat és polgártársnőt jelent. Nem létezik tehát „úr“ és „úrnő“ megszólítás a szovjet emberek egymásközi érintkezésében, ezt a két szót csak külföldi, ki-mondottan polgárokkal és főleg diplomáciai kapcsolatban alkalmazazzák a szovjet emberek. Nyilvános helyeken — utcán, villamoson, üzletekben, stb. vegyesen használják az elvtárs és polgártárs megszólítást. De főleg az előbbi. A polgártárs megszólítást csakis ismeretlen egyénnel szemben használják.

Ha a szovjet embert igazán udvariasan akarjuk megszólítani, akkor a keresztnévét és apjának —ovics, —evics vagy —ics képzővel ellátott keresztnévét mondjuk. A nőknél ugyancsak apjuk keresztnévét mondják, itt azonban a képző —ovna, —evna, illetve „nyicsna“.

Közel 50 millió építkezést végzett a tordamai ideiglenes bizottság 1949-ben

TORDA. — (Tudósítónktól) A tordamai ideiglenes bizottság az elmúlt napokban értekezletet tartott. Az értekezleten számba vették az elmúlt évi munkájuk eredményeit és megbeszéltek a sora következő tennivalókat. A jelentésekből kitérünk, hogy az ideiglenes bizottság munkája nagy megvalósításokban bontakozik ki. Megalakulása után rögtön hozzáfogott a megye gazdasági életének talpraállításához. Elsősorban nagy súlyt helyezett a mezőgazdasági munkálatok sikeres befejezésére. Mozgósító és felvilágosító munkája következtében a

tordamai dolgozó földművesek idejében befejezték az évi vetési és mélyszántási munkálatokat. Továbbá a háború ideje alatt lerombolt hidak és középületek megjavításában nyilvánult meg az ideiglenes bizottság tevékeny munkája. Tordán városi középületek, a sósfürdő, autogarázs és javítóműhely, vírágház, löstálló és városi népfürdő építésére megjavítására már 1948. évben 23.456.462 lejt fordítottak. 1949. évben pedig 33.915.536 lejt. Így elérték azt, hogy Tordán az összes középületek, hidak, utak és syalogjárók megjavítottak.

A megyei ideiglenes bizottság hozzájárult a járási székhelyek újjáépítéséhez is. Az elmúlt évben a járási székhelyek középületeinek rendbehozatalára 12 millió 120.000 lejt utalt ki. Ebből az összegből megvásárolták a legszükségesebb anyagokat. A munkálatok nagyobb részét önkéntes munkával végezték a dolgozók. A tordamai ideiglenes bizottság 1950. évre még szélesebbkörű építkezéseket tervez, a dolgozók jobbletének biztosítása érdekében.

N. M.

Kiss Margit ideiglenes bizottsági elnök lett...

A vonat nagyot prűszkölve áll meg az állomáson. Vagy tíz utas áll az állomás előtt, sietve kapaszkodnak fel. Bögöz, kis állomás, az udvarhelyi személy csak fél percet áll itt. Az út be a városig vagy fél óráig tart. Margit egész uton azon töri a fejét, hogy vajjon miért hívták meg őt is a Vármege házára a nagygyűlésre?

A tanácssteremben már ott szorongnak a kiküldöttek. Az ember még a saját hangját is alig hallja a nagy zsvajban. Most alakulnak meg a Néptanácsok. Minden kis csoport ezt a dolgot tárgyalja.

A zsbongás egyszerre szűnik meg. Az emelvényre felép egy elvtárs, s a Néptanácsok jelentőségéről beszél. Margit figyelmesen hallgat végig mindent. Legutoljára a kijelölt elnökök, alelnökök, titkárok névsorát olvassák fel.

A tikkadt csendben még a papírlapok zizegése is zajnak tűnik. Mindenki izgatottan lesi a saját faluja nevét.

— Agyagfalva, Galambfalva, Székelydobó — hallja Margit — most mindjárt mi következünk.

— Bögöz — olvassa a megyei titkár pillanatnyi szűnet után — elnök: Kiss Margit, alelnök: Bencze Mihály, titkár: Farkas Mihály.

Margit megdermedve ül a helyén. Elnök: Kiss Margit, ismételi magában.

— Nem lehet, egész biztos rossz szul hallottam. Mért éppen én? Rosszul hallottam — ismételteti görcsösen magában. Ebben egy kicsit meg is nyugszik. Ahogy befejeződik a gyűlés Farkas elvtárs mosolyogva fordul hozzá:

— Na, elvtársnő, gratulálók! Elnök lettél!

— Elvtárs, ez nem lehet — elkezdek érdekesen. — Mihez kezdjek én? Hogy vállalhatok ekkora felelősséget? Nem tudom elvégezni. — Meglátja a terem végében a megyei titkár. — Menjünk oda a titkár elvtárhoz. Kérdezzük meg, hogy nem tévedés ez?

A titkár elvtárs csak mosolyog a kétségbeesett kérdésen.

— Nem, nem tévedés. Magára esett a választás, elvtársnő.

— De hát én nem tudom elvégezni — fordul síróra Margit hangja.

— Nem is akarom ezt hallani — mondja komolyan a megyei titkár. — Kezdetben lesznek nehézségek, ez biztos, de le fogja győzni őket. Ha segítségre, útmutatásra van szüksége, a pártszervezettől munkatársaitól meg fogja kapni. Fel a fejjel, Margit! — teszi hozzá bátorító hangon.

Ugy dől be a párás, eső utáni meleg a nyitott ablakon, mint-ha öntenék. Az ideiglenes bizottság épülete előtt siető falusiak. Ki betér ide, ki meg tovább megy. Kemény léptek döngnek most.

— Csizma van a lábukon — állapítja meg Margit. — Ezek sem a mezőre mennek dolgozni. Nagy dologidőben csizma csak annak van a lábán, aki a tornácra hűdül.

Hangos beszéd verődik be az ablakon. Gúny rezeg benne.

— En azt mondom neked, hogy szinte tanulság ceett veünk. Komoly, csulak félrikak végezték od-

dig ezt a munkát, s most egy fejé-
járnép után menjen a falu?

Margit magábaroskadva ül az íróasztal előtt. Előtte iratok halma. Azt sem tudja, hol áll a feje. Úgy belezavarodott... ki-mutatás, vetési terv, adó, napközi otthon ügye... hogy kászolódjon ki belőle?

Mintha csak felelet lenne rá, belép az ajtón a titkár elvtárs, s az alelnök. Az ő kezükben is iratok. Székely húznak mellé, magyarul kezdenek.

— Két nagy feladat előtt állunk. A cséplés, s a napközi otthon fenntartása...

Margit érdeklődve hajol a papírlapok fölé. Tekintete biztosabbá válik. A számok most nem merednek ijesztően feléje. Rendszerbe sorakoznak egymás fölé. Hangja csöppnyit reszket, ahogy megszólal:

— En úgy gondolom...

A másik keető felcsillan szemmel hallgatja, s csendes fejbólintással helyesel. A három fej megint összehajol.

— De hiszen ez nagyon egyszerű, — kacag Margit felszabadultan.

A faluban már rég kihunytak a lámpafények, csak a Néptanács ablakai világítanak meszszi-
re, s a kéményből magasra kacskaringózik a füst. Margit az írógép előtt ül, s hangosan kocog az egyik billentyűvel.

— Na, elvtársak, kezdjük el a vázlatot. Mit végzett a Néptanács július óta? A csépléssel felsültünk, három hetet késtünk.

— Napközi otthonban átlag nyolevan gyermek volt — folytatja Margit — rendbe hoztuk az óvoda épületét.

— Az iskolát se feledd — kopog ceruzájával Bencze ismét — be kellett cserepezni, kitatarozni. Szintügy a diszpenzár is kibővült. A gyümölcskonzerváló is ujdonság volt.

— Na, ne legyünk elfogultak — inti le szigorú hangon Margit. — Az a RDNSZ érdeme volt. Mi csak a katlanokat rakattuk hozzá. Menjünk tovább! A beszolgáltatás rendben ment. Több gyűlés volt a Román Munkáspárt helyi szervezete s a tömegszervezetek segítségével. ennek érdekében.

— A felvilágosító munka eredménye volt az is — szól közbe csendes hangon Farkas elvtárs, aki eddig hallgatott — hogy az őszi vetési kampányt idejére elvégeztük, s négy százalékkal túl is haladtuk.

Szaporán kattog a nagy Ideál írógép. Margit gyorsan ütögeti a billentyűket. Hej, kezdetben ez is de nehezen ment!

Farkas elvtárs mosolyogva nézi, nem is állja meg szó nélkül.

— Ma-holnap meg elszögödik valahova gépirónak. Mikor először kellett gépeljen, nem akart egy betűt sem leírni. Csak sírt, mint egy kicsi gyermek.

— Ne bosszantsanak veic. Olyan voltam én, mint az alvajáró — mosolyodik el Margit a lámpafénye végigcsurran barna kontyán s két ragyogó pontba gyűl fülbevalója kövén. — Hogy is volt túrelmül annyit vesződni velem?

— Na, most a jövővél tervet is

vázoljuk fel. — Az írógép sűrűn csilingel s feketén szaladnak egymásután a sorok.

... az iskolaépület tatarozása, teljes belső rendbehozatala, padok kicserélése. A kultúrház rendbehozatal, könyvtárat is ki kell bővíteni. Telefon bevezetése...

Kint a fagyos utcán két elkésett járókelő egy pillanatra megáll a kiszűrődő lámpafényben.

— Látod, még mindig fent vannak — kezdi a beszédet az asszony.

— Ugyesen dolgoznak — hangzik az őszinte dicséret.

— Látod-e, hogy félt a falu a fejjé-
nép vezetéstől? — válik kicsi-
perlekedővé az asszony hangja — s hogy bevált!

— Igazad van — hagyja az helybe — szépen haladtunk július óta. Tegnap hallottam, hogy még telefonja is lesz a falunak. Hiába na, fejlődünk! vágja ki büszkén s derűs jókedvvel felkacagva indúlnak tovább.

RÁCZ MARGIT

TANÁCSADÓ

Már most gondoskodjanak jó vetőmagról a dolgozó földművesek

1950. évi Állami Tervünk nagy gondot fordít a mezőgazdasági termények hozamának emelésére. Ezért nagy fontosságúnak tekintik a vetőmag céljaira felhasználandó magvak kezelését.

Régi növénytermesztési szabály: „Aki ocsuló vet — gazt arat”. Ezért kezelési szempontból a vetőmagvak tisztításának kérdése nagyfontosságú, mert a gommagvakkal fertőzött vetőmag elvetésével a szántóföld gyomnövényeit szaporítjuk és ezzel magunk járulunk hozzá az alacsony terméshozam kialakulásához. A gyomnövények a természetett növényektől a talaj tápanyagát, vízkészletét rabolják el. Elzárják előlük a levegőt és a napfényt s ezzel válnak a gyomok a gyenge termés okozóivá. Terméskedésükkel területileg is kárt okoznak a természetett növényeink rövására, például a közismert martilapu egy töve 10—15 gabona, vagy fűféle helyét foglalja el, s ezzel már mennyiségi kárt okoz a mezőgazdaságnak.

A VETŐMAGTISZTÍTÁS ma már nem megoldhatatlan feladat dolgozó földműveseink részére. Az Állami Mezőgazdasági Gép- és Traktorállomások, az Állami gazdaságok vetőmagtisztító berendezései biztosítják a tiszta vetőmag lehetőségét. E vetőmagtisztító berendezések lehetővé teszik a legsúlyosabb és legjobban fejlett magvak kiválasztását vetőmag céljaira s így ezekből egészséges növény fejlődés válik lehetővé, ami biztosítja a magas terméshozamnak.

Az alacsony terméshozam sok esetben a rosszul csírázó vetőmagból adódik. A hűzagos vetőmagokban megtelepedett gyomok fentebb említett kártételét fokozot-

Helyes kezdeményezés

A Magyar Népi Szövetség kolozs megyei szervezete a falu kultúrforradalma megvalósulásáért és a falu szocialista átalakulásáért fokozza a népművelést. E munka első részében különös gondot fordítanak a falusi szervezetek aktivistái politikai képzettségének fokozására. Megye-
szerte esti politikai tanfolyamokat szerveztek, amelyen legnagyobb részben a helyi szervezetek vezetősége és az utcafelelősök vesznek részt.

Az egyre fokozódó népművelő munka másik és leglényegesebb része a megyei instruktorok képzése. Tudvalevőleg a megyei instruktorok azok, akik közvetlenül tartják a kapcsolatot a tagsággal. A megyei vezetőség a múlt havi jelentésében mint hiányosságot említi meg, hogy a megyei instruktorok nem minden esetben tudnak megfelelni azoknak a követelményeknek, amelyekkel ma a falu munkájuk során eléjük állít. Egyes instruktorok a felvetett kérdéseket nem tudják kellően megvilágítani, mert maguk sem ismerik teljes egészében a kérdéseket. Mi ennek a következménye? Az osztályellenesség a nem helyes megítélés körül keletkező zavart felhasználja és a maga hasznára fordítja. A szervezeti jelentésekből sok esetben kivülálik, hogy a falusi reakció a fel nem készült, politikailag elmaradt szegény- és középparasztágot használja fel szószólójának. Ezt igazolja a mezőköbölküti eset is. Itt Elekes Dénes visai volt földbirtokos a MNSZ köbölküti helyi szervezeténél, mint szegényparaszt kért segítséget arra, hogy szabotázs cselekménye alól mint „nemzetiségi üldözöttet” mentse ki. A dolgozók ugyan leleplezték, de nem egy Elekes kóborog még körünkben. Ezért szükséges, hogy a megyei instruktorok komolyan felkészüljenek a feladatukra, akik a járási gyűléseken rámutatnak az osztályellenesség munkájára és leszereleik mesterkedéseiket.

A MNSZ kolozs megyei szervezete ezt a célt akarja szolgálni, amikor a megyei instruktorok részére politikai előadásokat szervezett. Ezt kell követniük a MNSZ többi megyei szervezeti vezetőknek is. Így megoldódik a nehézség, hogy új káderek állithassunk a régi helyébe, akiket más munkával bíztak meg. Ma, az aktivisták feladatai elvégzésére tökéletesen fel kell készülnie. Az új Állami Terv egész embereket kíván. A béke tábora harcossainak a mindenütt meghuzódó osztályellenesség elleni harcban csorbíthatatlan fegyverekkel kell rendelkezniük és a marxi-lenini-sztálini tudományokkal kell felvértezni magukat.

Példaképp állítjuk a MNSZ kolozs megyei szervezetének komoly vállalkozását. Örvendünk a helyes kezdeményezésnek, mert felfegyverzi aktivistáit a második Állami Terv megvalósításáért meginduló küzdelemben és a béke ellenségei elleni harcban. Sok hiányt pótolnak az előadók, amelyek között a következők szerepelnek: a MNSZ szervezeti szabályzata, a nemzetiségi kérdés, a Szovjetunió jelentősége a világ dolgozó nagy táborának békeharcában, a Román Népköztársaság a béke egyik aktiv vezetője a Román Munkáspárt vezetésével, a szövetkezeti, az osztályharc kérdései, az önkritika és kritika jelentősége és szervezeti kérdések. Ezekkel a kérdésekkel naponta találkoznak aktivistáink falusi munkájuk során és ezekre kell felvilágosítást adniuk a nem tisztán látóknak. Valóban az aktivistáink „fájljának kell lennie a faluban” mint azt Kovács Károly, a MNSZ kolozs megyei elnöke mondogta a megnyitójában. A kolozs megyei instruktorok politikai nevelő tanfolyama megnyit és reméljük, hogy ezt a példát követni fogják a többi megyék MNSZ szervezetei is.

(—ész.)

Central University Library Cluj

BUKARESTBEN

most nyílt meg a Román Nép-köztársaság Irószövetségének klubja és elkezdte a klub megnyitását Novicov Mihail, a BNK Irószövetségének titkára beszélt, aki kiemelte a Román Munkáspárt és a kormány gondoskodását az irók anyagi helyzetének állandó javításáról.

NYARADSZEREDAN

a járási kulturverseny során 34 község népi táncosai, színjátsozói és énekkorai mérköztek meg. A szereplők hatalmas tömege, valamint a hallgatóság nagy száma azt igazolta, hogy a falusi dolgozók mennyire ragaszkodnak a népi művészetekhez és igényelik a szocialista tartalmú kultúrát. Délelőtt 11 óráig folyt a verseny a kulturothron két termében.

GALACON

az „1916 június 13” elnevezésű irodalmi kör helyiségében a napokban tartotta alakuló ülését a tudomány és kultúra terjesztésére alakult társaság galacai fiókja.

A RADNOTFAJI

„Vörös Zászló” malom dolgozói az előirányzott 87 vagon helyett 162 vagon gabonát öröltak meg. Sikerült megjavítani a minőséget is, ugyanakkor meggyorsították a szállítás ütemét.

hogyan biztosítható a kenyérrel a régi munkások számára. Sertésbuzdítást állítottak fel, ami az utóbbi negyedévben több mint 300 ezer lej nyereséget hozott.

A FIENI

„Steara Electric” villanygyár dolgozói a tavalyi Állami Tervet idő előtt befejezve, az év végéig még 106.000 villanyegőt gyártottak. A munka termelékenységére az egész gyárban átlagosan 2 százalékkal emelkedett. Az üzemaanyaggal és villanyárammal való takarékoskodás terén ugyancsak szép eredményeket értek el. A hulladékot pedig 1,5 százalékra csökkentették.

A NAGYVÁRADI

városi ideiglenes bizottság dolgozói legutóbb tartott plenáris ülésükön kiértékeltek a Sztálin elvtárs 70. születésnapjának tiszteletére indított munkaversenyeket. A versenyt az egészségügyi osztály nyerte. Második lett a kulturális ügyosztály, a harmadik a kereskedelmi ügyosztály.

VASLI

megye ideiglenes bizottságának kezdeményezésére Bárzesti, Dobrova és Muntenii de Jos községekben felavatták a népfürdőt. Ugyanekkor Vaslui város iskolai poliklinikája mellett szintén fürdőt nyitottak.

KÖZLEMÉNYEK

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK

Január 5. csütörtökön:

1. sz. állami gyógyszerár Szabadság-tér 34., 3. sz. állami gyógyszerár Mihály Vitéz-tér 32., 7. sz. állami gyógyszerár Babeş-utca 18., 8. számú állami gyógyszerár Horea-ut 47., 12. sz. állami gyógyszerár Mocok-utja 42.

AZ IDEIGLENES BIZOTTSÁG KERESKEDELMII ÜGYOSZTÁLYA felhívja valamennyi vállalat és üzem élelmiszerjegy kezelőjét és a főkönyvvezetőit, hogy az élelmiszerjegyeket teljesen kitöltve, talonon lévő kérdésekre tintával és pontosan felelve adják ki a dolgozóknak. Akik a felhívásnak nem tesznek eleget, a szabotázs törvény idevonatkozó büntető paragrafusai alapján büntetnek.

Az ügyosztály vezetősége felhívja — újól — a lakosság figyelmét, hogy az összeíró központokban élelmiszerjegyekkel minél hamarabb jelentkezzenek, mert a határidőn túl senkit nem fognak nyilvántartásba venni. Azok akik nem jelentkeznek összeírásra semmiféle ellátásban nem fognak részesülni. Tudomásra hozza a hivatal azt is, hogy máshol ellátásban nem részesül senki csak ott, ahová feliratkozott. Az összeírás késlekedése magával hozza azt is, hogy a miniszterium csak azok részére utal ki racionalizált élelmiszerárakat, akik jelentkezési kötelezettségüknek eleget tettek.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Január 6-án, pénteken este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY. Bemutató előadás. Január 7-én, szombaton este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY (másodszor). Január 8-án, vasárnap este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY (harmadszor).

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

1950. jan. 5-én, csütörtökön este fél 8 órakor: Hunyadi László. Sorozatszám: 469.

A MILICIA KOLOZSMEGYEI PARANCSNOKSÁGA közleménye alapján január 6-án a következő utcákban lakó dolgozók kötelesek új személyazonossági igazolványuk ügyében jelentkezni a megyei milícia Malinovszki-téri épületében: Török-vágás-út 30-tól végig és Dohány-utca 1—22 utcák lakói.

* VÁRMEGYEI VADÁSZATI TÁRSULAT FIÓKJA, KOLOZSVÁR. 140—1950. Hirdetmény. Az Országos Vadászati Társulat alapszabályainak 15 szakasza alapján Kolozs vármegye összes olyan vadászai és hegyivízi halászai tudomására hozzuk, akik szabályszerű engedéllyel rendelkeznek, hogy a Kolozsvári Fiók 1950. jan. 12-én d. u. 6 órakor tartja meg közgyűlését, a Vasas Sportszövetség Fejedelmecsei helyiségében. Bejárat a Wilson-utcából. — Abban az esetben, ha a kitűzött időben a tagok nem jelennek meg a szükséges számban, a közgyűlést ugyanazon nap és ugyanabban a helyiségben este 7 órakor tartják meg. A napirend megtekinthető a Kolozsvári Fiók Március 6-utca 5 szám alatt levő hivatalos helyiségében. Vezetőség.

IDŐJÁRÁS. A Bjeloruszlia fellett vesztéglő viharciklon hátoldalán a Balti-tengeren át csak lassan nyomul elő a hideg levegő, amely szerdán elárasztotta Németország északi felét és Lengyelországot, mindenfelé havazásokat okozva. Még a Szovjetunió belsejében mínusz 25, mínusz 35 fokra fokozódott a hideg, Nyugat-Európában a hőmérséklet még többfelé elérte a plusz 8, plusz 10 fokot is. Erdélyben folytatódott a havazás és a talajt 5—10 cm-es hóréteg borítja. Kolozsváron szerdán délelőtt plusz 1 fok, este 9 órakor mínusz 2 fok volt, a légnyomás 750 mm., alig változik.

A következő 24 órában mérhető északnyugati, északi széllel, átmeneti derülésektől eltekintve, erősen felhős marad az idő. Többfelé lesz újabb havazás, hózápor. A hőmérséklet fokozatosan tovább csökken. Pénteken és szombaton a havazás megszűnik, szárazabb és igen hideg idő.

A felvilágosító munka eredménye nyomán

Fogyasztási és értékesítő szövetkezet alakul a kolozsvári hóstáti földészek részére

KOLOZSVÁR. — A város és falu árucere forgalma érdekében a városi munkásság jobb ellátása és a dolgozó parasztság életfeltételeinek megjavítása érdekében az első Állami Tervünk hatalmas erőfeszítéseket tett. A cél elérését az egyre bővülő szövetkezeti hálózat volt hivatva megvalósítani. Az újjászervezett falusi szövetkezetekbe a múlt évben is több ipari áru öntözött, de a dolgozó földművesek csere áruja is a tekeke piac kirekesztésével közvetlenül a szövetkezeteken át jutott a városi dolgozókhoz. Számítatlan példa igazolja, hogy ahol komoly felvilágosító munkát végeztek a tömegszervezetek, ott a dolgozók egymás után alapították meg a fogyasztási szövetkezetek mellé az értékesítő szövetkezeteket is. A fellendülő szövetkezeti élet a szövetkezeti gondolatot megkedvelte ott is, ahol eddig húzódoztak tőle, mert nem látták felmérhetetlen előnyeit.

Kolozsváron is hasonló eset történt. A kolozsvári földészek eddig idegenkedtek a szövetkezeti élettel, mert a nagygazdák befolyása elködösítette annak előnyeit. A dolgozó földművesek azonban a MNSz felvilágosító munkája és a megyei szövetkezeti központi irányítása mellett elhatározták, hogy a munkásság és dolgozó földművelés közötti igazságos és egészséges árucere forgalom megszervezéséért szövetkezetet alapítsanak. A jég leghamarabb a hóstáti szegény- és középföldművesek között tört meg. Lelkes, szegény földművesek háziról-házra agitáltak a MNSz aktivistáival együtt, hogy a szövetkezeti élet magasabbrendűségét és előnyét ismertessék. Rámutattak arra, hogy a csere folytán a hóstátiak is részesülnek azokban a kedvezményekben, amibe ebben az évben annyi közszé dolgozó földműves részesül: az ipari cikkek olcsó kiszolgáltatásában. A csere megerősíti a munkás-paraszt szövetséget és ennek során a dolgozó földművesek életszínvonala növekszik. Az értékesítő szövetkezet megszervezése során a hóstáti gazdák szerződést köthetnek és terményeiket a szövetkezeten keresztül hozzhatják forgalomba. Ezzel elkerülnek az áruramlás lehetőségét, mert a szövetkezet idejében fog gondoskodni az árúk

kellő tárolásáról és értékesítéséről. Viszont a földművesek olcsó és jó árúkat kapnak. Így végleg felzárkózik a fekete piac is. A szövetkezet megerősödése később lehetővé teszi majd azt is, hogy a szerződéses földművesek ingyen vetőmagot és termelési kölcsönt is fognak kapni. A szövetkezeti élet fellődése magával hozza, hogy a város végén lakó nagyszámú hóstáti lakók nem kell, hogy bevásárlásért a belvárosba gyalogoljanak, mert fiók szövetkezetek hálózatának kiépítése lehetővé teszi, hogy a hóstáti földészek körzetükben elgithessék ki szükségleteiket.

A felvilágosító munka nyomán a hóstátiak már több gyűlést tartottak. A nagyszámú földész örömmel vette a szövetkezet megalakulásának előkészületi munkálatait és ma már minden kész arra, hogy nemsokára az alakuló gyűlést tegyen az elhatározásukra. Eddig 290 dolgozó jegyzett üzletrészt és vállalt komoly felvilágosító munkát, hogy a többi dolgozó földműveseket is bevonja a szövetkezeti mozgalomba. A munkálatokban kitűntek Hatházi István, Zágonyi Szabó Ferenc, Toroczka György, Szabó István, Lukács Mihály és Albert Ferenc szegény- és középföldművesek. Ezeknek az öntudatos dolgozóknak az érdeme az is, hogy egyre többen legyenek újabb üzletrészeket és segítik elő, hogy a dolgozók minél nagyobb számba vegyék ki részüket a munkásság és a dolgozó földművelés szövetségének megerősítéséből.

Itt írjuk meg, hogy a hóstáti dolgozók ma délután tartják első szövetkezetüknek alakuló gyűlést. Meg vagyunk győződve, hogy a jég megtört. Az első szövetkezeti felület nemsokára újabb szövetkezetek alapítása követi. Az osztályellenesség ezzel is talajt veszít a hóstáti dolgozó földművesek öntudatos magatartása és munkája nyomán. Lassan-lassan a hóstáti „nábobok” salátá zsírjukban fognak megfulladni, mert egyetlen egy hóstáti dolgozó földműves sem fogja engedni, hogy mint kiuzsorázó, „fstermelők” tovább nyuzzák a városi munkásságot. Ezért örömmel üdvözljük az első kolozsvári földész fogyasztási szövetkezet alakuló gyűlést.

VILÁGOSSÁG SPORT

Vasárnap 10 órakor

CFR—Dermata ökölvívómérkőzés

KOLOZSVÁR. — Néhány hetes szünet után vasárnap újra ökölvívó mérkőzés lesz Kolozsváron. A CFR megerősített csapattal a Dermata méri össze erejét. A két csapat találkozája igen érdekes küzdelemnek ígérkezik, mert mindkét együttesben több fiatal versenyző is rajtához áll. A vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő ökölvívó mérkőzést a CFR „Összhang” nagytermében (a vasúti főműhelyek mellett) rendezik meg, amelyre a Szabadság-térről külön autóbuzsijárat indul.

KAPÁSBÓL

A HASTINGSI nemzetközi sakkverseny a magyar Szabó László nagymester részvételével megkezdődött. Az eddigi négy játszmából kettőt megnyert, az angol Wood és az ugyancsak angol Horne ellen, míg két játszmája döntetlenül végződött. A sorrend a negyedik forduló után a következő: Első helyen a francia Rossolimo áll 3 és fél ponttal. Második Szabó László és a holland Max Euwe dr. 3—3 ponttal.

BUDAPESTEN április 7-én kezdődik meg a férfi sakkvilágbajnoki selejtező verseny, melyen a legjobb szovjet, cseh, argentin, amerikai, holland, svéd és magyar játékosok is részt vesznek. A torna győztese jogosul arra, hogy megmérkőzzön Botwinik világbajnokkal a világbajnoki címért.

A SZOVJET JÉGKORONGBAJNOKSÁG legutóbbi eredményei: CDKA—VVSz 2:1 (0:0, 0:0, 2:1). Dinamo (Moszkva)—Dinamo (Sverdlovszk) 5:1 (0:0, 1:1, 4:0). A bajnokságban a CDKA vezet 16 ponttal, második a VVSz 12 ponttal.

VASÁRNAP KOSÁRLABDA-MÉRKŐZÉSEK is szerepelnek Kolozsvár sportműsorán. A 2. számú magyar fiúcsapat Farkas-u. 16. sz. alatti tornatermében d. e. 9 órakor az Élelmeczők I.—Victoria, majd 10 órakor az Élelmeczők II.—Vasas-mérkőzést játsszák a Kezdők Kupájáért. Tizenegy órakor I. osztályú férfi kosárlabdamerkőzésre kerül a sor. Az Élelmeczők I.—Victoria I. férfi mérkőzés, délután 3 órakor Victoria—Textília I. osztályú női mérkőzés kerül lejátszásra.

KOLOZSVÁR kerületei közül az elsőnek a kosárlabdakerület rendez meg február 16. tiszteletére sportversenyt. A grivical vasúti munkások és a prahovavölgyi olajmunkások 1933. évi hősi küzdelmének tiszteletére kosárlabdamerkőzést rendez a kerület I. és II. osztályú női és férfi csapatok részvételével.

RNK—LENGYEL KÖZTÁRSASÁG válogatott asztali tenisz mérkőzést bonyolítanak le január 21. 22. napjain Bukarestben. A versenyre a lengyelek már összeállították csapatukat, mely igen erősnek ígérkezik. A román csapatot a közeli napokban jelölik ki.

A MOSZKVÁBAN sorrakerülő női sakkvilágbajnokság legutóbbi eredményei a következők: 6. forduló: Bakova (szovjet)—Germanova (lengyel) 1:0, Belova (szovjet)—Mora (kubai) 1:0. Rubkova (szovjet)—Larsson (dán) 1:0, de Silan (francia)—Gresser (amerikai) 1:0. Heemskerck (holland)—Hruskova-Belska (lengyel) 1:0. — 7. forduló: Rudenko (szovjet)—Karff (amerikai) 1:0, Rubkova (szovjet)—Lángos (magyar) 1:0, Heemskerck (holland)—Benini (olasz) 1:0, Keller (kelet-német)—Germanova (lengyel) 1:0, Belova (szovjet)—Trammer (angol) 1:0

A KOSÁRLABDA világbajnokság selejtező versenyét során Svájc 55:30 (27:16) arányban győzött Hollandia ellen. Olaszország női csapata barátságos mérkőzés keretében 21:18 (11:7) arányban győzött Franciaország ellen.

A SZOVJET TENISZRANG-LISTA élén a férfiak között Nyegrebeckij áll. 2. Zverov. 3. Andrejev. 4. Novikov. 5. Korcságin. A nőknél első Belonenko, 2. Korovina. 3. Nalimova. 4. Kalamakova. 5. Vetosnikova.

JANUÁR 14—15-ÉN RENDEZIK MEG BUKARESTBEN A RNK KUPA ASZTALITENISZ-VERSENY DÖNTŐIT

BUKAREST. — A RNK Kupa asztalitenisz küzdelmek döntő mérkőzéseit a szövetség legutóbbi döntése értelmében mégis Bukarestben tartják meg január 14—15-én. A döntő mérkőzéseken a férfi csapatban négy csapat: a bukaresti SFIPIA és Dinamo, a kolozsvári KKASE és a szatmári CFR vesz részt.

A női csapatversenyben az alábbiak jutottak a döntőbe: a bukaresti ESE, bukaresti SFIPIA, KKASE és az aradi UTA.

Az egyéni versenyeken a következők vesznek részt: Naumescu, Vladone, Rozeanu Angelica, Paneth, Urschitz, Garabedian G., Negreanu, Badin, Bódy, Lecker, Grünfeld, Davidescu, Siclovan, Nagler, Pop Victor, Diamanstein, stb.

A női egyéniben a következők jutottak a döntőbe: Kolozsvári Sári, Slavescu, Mavracordat, Feldstein, Silbermann, Munteanu, Eichner, Radu, Grünwaldné-Schauer, Tolna Ilona, Löwy Kató, stb.

A KOLOZSVÁRI

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: A pupos lovasok. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAXIM GORKIJ: A pupos lovasok. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Rózsavirágzás. Szép, zenés szovjet film. Magyar feliratokkal. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

POPULAR: Az aranyhegyek. Előadások kezdete: 3, 5, 7, és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

UJ IDOK: Romfilm hiradó. — A nagy erő. — Orosz építészeti műemlékek. 2 felvonás. Togliatti visszatérése. Eredeti premierfilm. 3 felvonás.

URANIA: Donauvér. Strauss János színes operett-filmje. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

VÖRÖS CSILLAG: Kék hullamokon. Magyar feliratokkal. Előadások: 4, 6 és 8 órakor.

A Bolsevik Párt tagjai járnak a háboru utáni ötéves terv túlhaladására irányuló mozgalom élén

MOSZKVA. — (Agerpres.) A szovjet népnek a szatáni ötéves terv határidőelőtti teljesítéséért folytatott mozgalma élén a Kommunista (b) Párt tagjai állnak. Ők a kezdeményezők a tökéletesebb technikai eljárások alkalmazásának, a haladottabb munkamódszerek bevezetésének, az anyagmegtakarításnak és a jobb minőségért folytatott küzdelemnek. A Kommunista (b) Párt tagjai járnak elől jó példával a magas termelékenység és a gépi berendezés kímélés terén is. A vállalatokban a kezdeményezések döntő többsége a Kommunista (b) Párt tagjaitól származik.

A moszkvai „Vörös Proletár” gyárban dolgozó párttagok lázas

tevékenységet fejtenek ki az irányban, hogy a vállalat gépeit gyorsabb ütemű munkára állítsák be. Ennek eredményeképpen a gépek kétharmadrésze már gyorsabban dolgozik, s a munka termelékenysége a múltévihez képest jelentős mértékben fokozódott. A művezetők javaslatára a sztáhanovista osztályok valamennyi esztergapadóját olyan készülékkel látták el, amely lehetővé teszi az alkatrészeknek a normában előírtnál másfélszer gyorsabb elkészítését. Az esztergályosok 800 és 1000 méteres percnkénti sebességgel dolgozzák ki az alkatrészeket, s ezzel egyetlen váltás alatt 3 normát teljesítenek.

s ő előadásokat tart a dnyepropetrovszki „Sztálin” fémipari főiskola hallgatóinak.

IDŐELŐTT TELJESITIK AZ ÖTÉVES TERVET

A haladott munkamódszerek elsajátítására s az emberi erőt kimélő gépesítésért folytatott harc élén, az „Iljics” és „Kriovoj-Rog” bányákban szintén a Kommunista (b) Párt tagjai állnak. Küzdelmük eredményei is járt, amennyiben a szénfejtés a tavalyihoz viszonyítva 36,7 százalékkal emelkedett. Közel 700 sztáhanovista már a múlt évben erre az évre dolgozott, 27 pedig be is fejezte az ötéves terv ráeső részét. Az ötéves terv határidőelőtti teljesítésére indított szocialista versenyek során, az ifjú bányászok különösen kitüntették magukat. Sokan közülük két és fél hónappal előbb fejezték be az évi tervet és nagymennyiségű szenet termeltek a tervelőírás fölül.

Hősiesség, alkotószellem a munkában, a munkás jólétéről és a termelés kérdéseiről történő gondoskodás, az ötéves terv teljesítésére irányuló törekvés, ime ezek a jellemvonásai a Kommunista (b) Párt tagjainak.

Acélöntőből főiskolai előadó

Mint termelési újtólók, nagy hírnévre tettek szert a „Dzserszinszkij” és „Dnyeprodzserszinkij” fémfeldolgozó gyárakban dolgozó párttagok. Kotov Teodor kezdeményezte a fémhengerek gyors módszerének bevezetését. Ezt a módszert észszerűen továbbfejlesztve, a hengergép termelékenységét 30 százalékkal fokozta.

A bolsevik sztáhanovisták módszerét alkalmazva, számos

munkásnak sikerült a normát 20—25 százalékkal túlhaladnia. Egy másik párttag, a „Martin” kemencénél dolgozó Kocsetkov acélöntő, több műveletet egyesítve elérte, hogy naponta végezhet gyorscsapolást, s az ötéves terv utolsó szakaszára előirányzott mennyiségű kétszer több acélt önt kemencéjezeletmérekenként. Dnyepropetrovszk környékén már több mint 5000 kohás dolgozik Kocsetkov módszerével.

Gyikosságokat követnek el Franciaországban az angol és amerikai könyvek és filmek hatására

A fiatalok párisi bírósága nemrégiben egy gyermek-gengszterbanda bűnügyét tárgyalta. Törökkel és ömbotokkal felgyevert fiatal gonosztevők leaktak útni egy órát, hogy kirabolják üzletet. Amikor a bíróság tárgyaláson a tárgyalást vezető bíró megkérdezte a 13 éves bandavezértől, hogy milyen szándékából követék el bűntettüket, az ifjú kihuzott zsebéből egy színes ifjúsági lapot és a tárgyalóterem asztalára tette. A lap folytatolagos képsorozatban, gyűlölettől izzó szavakkal a gyermati bennszülöttek „aljas lázadását” mesélte el a szelidlelkű, civilizációt terjesztő fehér emberek ellen. A legalábbabb jelzőkkel illetett bennszülött „összeesküvők” sötét ármánykodások után bekerítik a gyanútlanul pókerező gyermati fehér emberbarátok klubját és aljasul lemészárolják jötevőiket. Ezeket a bennszülötteket akartak állítólag „bosszut állni” a sihederek és ehhez a vállalkozáshoz kellett volna nekik sürgősen az órák pénze.

szovjetellenes fémcsövét az előállításnál jóval alacsonyabb áron piacra dobni.

Az amerikai „kultura” Franciaországba való behatolásának „aldásos” hatásait legjobban a számok tükrözik vissza. Jelenleg 75 százalékkal kevesebb orosz és 28 százalékkal kevesebb társadalomtudományi könyvet adnak ki, mint a háború előtt. Ezzel szemben, az Amerikából származó, angolból fordított könyvek száma 20 százalékkal megnövekedett. Csúpan 1947-ben 780 amerikai könyvet fordítottak le franciára, közöttük nagyszámú „bestseller”. Ezek közül különösen nagy sikert aratott Vernon Sullivanna, egy jazz-szakszodónak „Elmegyek, leköpöm a strokat” című regénye. A könyvből sok tízezer példány fogyott el angol és francia nyelven egyaránt. A könyvnek különösen jó reklámmot jelentett, hogy hatása alatt gyilkosságok is elkövettek.

BÜNCSELEKMÉNYRE NEVELIK A PONYVÁK AZ IFJUSÁGOT

Franciaországban a hetenként százezer és százezer példányban megjelenő ifjúsági és gyermeklapok fajgyűlöletre és szadizmusra nevelik és mindenféle bűntények elkövetésére ösztönzik a serdülő fiatalokat. Az amerikai trösztök, a profitéhes „irodalmi” kufárok amerikai mintára Franciaországot is elakarták árasztani az Amerikában a felnőtteket butító, színes, hetenként 30 millió példányban megjelenő „Comic Strips”-ekkel, de a felnőtt francia lakosságnak nem volt inyére ez a sületlenségeket sűrítve, képekben elmesélő ponyva. A piacot kereső amerikai trösztök nem tehettek mást, mint megfranciásították az amerikai regényhősök neveit és odaszórták a portékát a kevesebb ellenállóképes közönségnek: a francia gyermekeknek.

Az amerikaiak a francia rádióba is behatoltak. Ujabban heti 30 órá francia kultúrumsort töröltek három francia hálózatban, viszont kárpótásul 24 angol-szász illető állandó műsorszámot iktattak be.

A francia filmgyártást „az amerikai kultura behatolásának” sikerült teljesen tönkretennie. Az amerikaiak 1946 óta 1671 filmre kérték behozatali engedélyt. Ezeknek a filmeknek egyrésze franciaíul beszél. A franciául beszélő amerikai filmek száma is felülmulja az eredeti francia filmek számát. Így aztán nem csoda, hogy a francia filmgyártás, amely a háború előtt az ország második legnagyobb ipara volt, most teljesen lehanjatott. A technikusok, rendezők, színészek és műtermi munkások 70 százaléka munka nélkül ténfereg. Az amerikai filmszínházirók leplezetlen ideológiai célja egyébként a faszizmus előkészítése és a háborus hisztéria szítása. E műfaj feltörő-kosa a hírhedt „Vasfüggöny” volt. Ezt fogják most követni egymásután több ilyen tárgyú filmek, amelyeknek készítői a francia közönséget ismét arra a hitleri tételre akarják kioktatni, hogy a világ mostani összes bajainak kútforrása a nagy francia forradalom. Nem érdeketlen, hogy az amerikaiaknak mindebben a jobboldali szociáldemokraták a leghűségesebb támogatói. A nagy amerikai filmársaságok ügyvédje Suzanne Blum, Leon Blum közel rokona, a munkásáruló politikus filmtanácsadója. Emlékeztet, hogy Blum kötötte meg a hírhedt Blum-Byrnes-egyezményt, amely megásta a francia filmgyártás sírját.

„MINDIG NYUGATROT, ERESZKEDIK LE AZ ÉJSZAKA A VILÁGRA”

Franciaországban nemcsak az amerikai filmek, hanem szindarabok inváziója is folyik. Szennydarabjaik azonban annyira felháborítják a legszélesebb néprétegeket, hogy még az Amerikabarát „Le Monde” színházi kritikusa is kénytelen volt tiltakozni.

Igaz ugyan, hogy tiltakozása egyes körökben nem aratott különös sikert. Mindjárt a darab előadása után egy magából kikelt hölgy rontott rá. „Hát Onnek ez nem tetszik?” — kérdezte a kritikus beszámolója szerint.

A „Lettres Francaises” című irodalmi folyóirat szomorúan állapítja meg:

— Elfoglalt országban vagyunk, mindig nyugatról ereszkedik le az éjszaka a világra. Az éjszaka csúlagatlan, középkori inkvizíciót és sótséget lehel magából.

Ez a polgári rothadás azonban minden erőfeszítése ellenére sem tudja befolyása alatt tartani a munkásosztályt. A francia proletáriátus megteremté magának saját szocialista kultúráját. Erről tanuskodnak már a francia könyvkiadók adatai is. Az év legnagyobb regénysikere Arason „A kommunisták” című regénye, amelyből néhány hét alatt több mint 350.000 példányt kaptak el a francia proletár-olvasók.

1948-ban 150.000
1949-ben 1.200.000
liter ásványvizet osztott szét a Centrocom-Aliment

Az ásványvizek hazánk talajcincsei közé tartoznak. Országunk loggal nevezhető az ásványvizek hazájának. Sokféle ásványvizünk van s valamennyinek más és más tulajdonsága. Gyógyhatásuknál fogva egész sor betegség leküzdésére alkalmasak. Ilyenek a többi között a slanici, caculatai, olanesti, szentgyörgyi és málnási ásványvizek.

ványviz fogyasztás. A tavaly 150 ezer, az idén viszont 1.200.000 liter ásványvizet osztott szét a Centrocom-Aliment.

Ezek az eredmények nemcsak arra utalnak, hogy az állami kereskedelmi szervek alapos munkát végeztek, hanem azt is bizonyítják, hogy a dolgozók életszínvonala emelkedett s nagyobb mértékben igénybevehették az ásványvizforrások termelését.

A Centrocom-Aliment slanici, málnási, elópataki és caculatai ásványviztermelő telepein új berendezéseket állítottak be a termelés fokozására. A beruházások növelésével sikerült elérni az ásványvizek minőség javítását. A telepek dolgozói az év folyamán szocialista munkaversenyben állottak s így teljesítették a tervet. A Centrocom-Aliment ásványvizszolgáltatának dolgozói mindent elkövetnek, hogy a hiányosságok és fogyatékoságok felszámolásával s a munka fokozásával teljesítsék feladatukat és biztosítsák a dolgozók gyógykezeléséhez szükséges ásványvízmennyiséget.

A máramarosi IPEIL-nél is bevezették a szovjet munkamódszert

MÁRAMAROSSZIGET. (Tudósi tónktól.) — Egyre nagyobb tért hódít hazánkban a Szovjetunió dolgozóinak hosszú évek során tökéletesített munkamódszere. Legutóbb a fakitermelésben is bevezették a szovjet munkamódszert. Az IPEIL máramarosmegyei igazgatóságához tartozó üzemekben a napokban tartották meg az új munkamódszer bemutatóját. A bemutatón több, mint 300 szakképzett munkás, technikus, valamint szakember vett részt az ország minden részéből. A jelenlévők megtekintették a szovjet munkamódszerekkel dolgozó fakitermelők nagyszerű teljesítményeit.

Mint ismeretes, a szovjet munkamódszerrel dolgozó első brigádok országunkban Szeben megyében alakították meg. A brigád munkája igazolta, hogy a helyes munkamegosztással és időbeosztással több, mint 100 százalékkal emelni lehet a termelést.

A szovjet munkamódszerrel dolgozó egy-egy csoport 12 munkásból áll. A csoport tagjai részmunkát végeznek. Kettőn a fát döntik, kettőn a rönk kivágásnál dolgoznak, kettőn az ág letakarítását végzik, haton pedig a fa kérgének lehántását estmálják. Egy munkás pedig az összes csoportok részére szerszámokat élesít és javít. A csoportot egy technikus vezeti. A szovjet munkamódszer lehetőségét nyújt arra, hogy a szakképzett munkaerők mellett a segédmunkások is észszerű beosztással dolgozhassanak.

A szovjet munkamódszerrel lehetővé válik a termelés mennyiség emelése, a holtidő teljes kiküszöbölése és a munkaképesség tökéletes kifejlesztése. Minden munkás képességének megfelelő beosztásban dolgozik s ott tökéletes munkát végezhet.

A bemutató alkalmával az IPEIL dolgozói vállalták, hogy valamennyi munkatelepen bevezetik a szovjet munkamódszert.

A többi források úgynevezett asztali ásványvizeket — borviz — adnak: a borszéki, bodoki, kovásznai és paptmási források. Ezek az ásványvizek igen kellemes ízűek. figyességügyi és dietikus hatásuk következtében nagyszerűen alkalmasak az ivóvíz pótlására.

A tőkés-földesúri rendszerben a dolgozók nem élvezték az ásványvizek jótékony hatását. A felszabadulás után azonban az ország minden sarkából több tízezer dolgozó nyaralt gyógyfürdőn s ismerkedett meg az ásványvizek gyógyhatásával.

A szovjet orvostudomány is bebizonyította az ásványvizek jelentőségét a betegségek megelőzésében. Az ásványvizek a szervezetből kiküszöbölik az összes mérgező anyagokat. Az ásványvizekkel való gyógykezelés célja tehát megóvni az emberi szervezetet a megbetegedésektől.

Az ásványvizek minőségének javításáért s az önköltségi ár csökkentéséért még az év elején lépéseket tett az állami kereskedelem. Biztosította továbbá az egész országban az ásványvizek zavartalan szállítását. Az ásványvizek gazdaságos felhasználásáért a Centrocom-Aliment gondoskodott a víz termelésének teljes átszervezéséről. Egy évvel ezelőtt kezdtek el az ásványvizek termelésének átszervezését. A munkavállalásnak teljes mértékben eleget tettek. Az elmulasztandó véve alapul, jelenleg megnövekedett az ásványvizek fogyasztása.

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ 61. kétszemélyes, rozsa-színű selyempaplan, Rosenthal feketekávé-szészlet. Molotov-utca 46, III. emelet 17. 10653

JÓKARBAN levő női kerékpár eladó. Gutenberg-utca 2. Papp mechanikus. 10659

TRICO-RECORD kézi köögépet veszek. Cim a kiadóban. 10655

ELADÓK: 1 gyermek-íróasztal és gyermekágy. Maiom-utca 20, kárptosnál. 10656

25 FOLYÓMETER csatorna, ajtók, 5 méter hosszú vaslétra, fazonvasablakok üvegezve, eladók. Marasesti-utca 50A. 10661

SZEP kombinált gyermekkosci eladó. Dacia-utca 3, I. emelet, ajtó 10. 10663

VESZÜNK regényeket, technikai, művészeti, lexikális, stb. könyveket. „UHU“-iroda, Molotov-utca 34. 10664

ELADÓ kétszemélyes szalon. Jó karban. Petru Maior-utca 6, asztalosnál. 10666

ELADÓ új, háromnegyedes, férfi bárányszőrű kabát. Budai Nagy Antal-utca 160. 10667

ELADÓK: 2 pár 44-es, alig használt csizma, keményfa gyermekégy, sportkosci, jó karban levő egylovas szánka. Budai Nagy Antal-utca 160. 10668

ÓCSKA, használt téglát, 1000-1500 darabot keresünk megvételre. Kisebb mennyiséget is átveszünk. Cim: Zsidó Hitközség, Dubalariilor (Timár)-utca 34A. 10673

FEKETE női télikabát, jó minőségű, — karcsu termetre — és egy ezüst róka eladó. Cim a kiadóban. 10674

VESZÜNK Record kézi köögépet, kis családi varrógépet. Horea-ut 6. trafik. 10678

EGYLOVAS szánka eladó. Hajdu-utca 7, ajtó 5. Gr. 248

VESZÜNK művészettörténeti és gyermekszánkót. Cim a kiadóban. 10680

ELADÓK: 25 literes bádoghordó asztal, függönykarnis, márványlap, 1 méter üveggel ablakráma, két ágybetét-ráma, szódavizes-üvegek. Timár-utca 20, I. emelet, ajtó 22. 10682

ELADÓ rendelésre készült 39-40-es női csizma. Minerilor (Csákány)-utca 53. 10683

KERESEK megvételre kétszemélyes rökámiát. Schütz János-utca 1, Stíber. 10687

MEGVÉTELRE keresek nagy aragáz-tartályt. Ajánlatokat „Aragáz” jellelé a kiadóba. 10688

FÜRDŐKAZÁNT és porcelán-kagylót veszek. Nagy illatszertár. Kossuth Lajos-utca 2. 10689

SI és 41-es cipőre korcsolya eladó. Flugarilor—Szántó-utca 29. 10691

PÁNCÉLSZEKRÉNYT könyvek részére (fiche) vesznék. „Feleacul” cukorkagyár, Dosztojevski-utca 12. Telefon: 14-78. Tkv (SI)

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellező apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ELADÓ 45-ös, új bilgericsizma. Dávid Ferenc-utca 12. 10681

ELADÓ kétszemélyes diófurnéros rökámié. Holdvilág-utca 14. 10682

KERESEK magas termetre fekete, női bundát. Cim a kiadóban. 10694

DIÓPOLITUROS, kihuzható, modern ebédlőasztal eladó. Amurg (Alkony)-utca 39. Tkv. (SI)

INGATLAN-LAKAS

KERESEK azonnalra bármilyen kis butorozott szobát, ágynemű nélkül. Negyedévenként előre fizetek. Cimeket „Szolid leány” jellegre a kiadóba. 10638

CSALÁDI házamat elcserélném és rápótolnék, III. kerületben, Berék-utca 6. 10651

FÉLÉVIG ingyen lakást adok, minden költséget fizetek szoba, konyhás csere-lakásért Rákóczi-, Erzsébet- vagy Horea-ut környékén. Cim a kiadóban. 10584

KERESEK egy-két lakosztályból álló komfortos házat, kerttel, beköltözhető, a második kerületben. 330.000 lej erejéig. Cim: Kolozsvár, Molotov-utca 49, ügyvédi irodában. 10632

SZEP, nagy szoba-konyhának megfelelő szobámat elcserélném kisebb szobával Széchenyi-tér, Óvár, Fötér környékén. Lehet szuterén is. Cim a kiadóban. 10677

VESZÜNK kisebb családi házat 80.000 lejig. Ilie Pintilie-utca 26. IV. ker. Nagy Ferenc. 10579

EGYETEMI hallgatós butorozott szobájába lakótársat keres. — Ugyanott egy Singer-varrógép eladó és Sen zongora első iskolát veszek. Cim a kiadóban. 10684

KÜLÖNÁLLÓ, szoba, konyhás kis telek azonnal beköltözhető, eladó. Primaverii—Kikelet-utca 1. Bulgária-telep. 10686

ELADÓ beköltözhető két szoba, konyha, mellékhelyiségből álló ház, istállóval. Csaba-utca 84. Tkv (SI)

ÁLLAST KAPHAT

FŐZNITUDÓ bejárónót keresek. Sculptoreanu, Unió-utca 10. IV. emelet, ajtó 19. 10645

MEGBIZHATÓ mindenest keresek azonnalra. Munkácsy-utca 32. állomásnál. 10670

AZONNALI belépésre mindenest keresek. Berde Mózes-utca 3. II. emelet. 10696

KÜLÖNFELEK

MENYASSZONYI ruhák. Fénylak, koszoruk kikölcsönzése. „Dahlia”. Horea-ut 35. Tkv

ELVESZTEK dr. Vertán Endre és Vertán Flóra névre kiállított: D1 élelmiszerjegyek és D pontkönyvek. Becsületes megtaláló adja le jutalom ellenében a „Világosság” kiadóhivatalába. Gr 249

R. P. R. Parchetul Tribunalului Nasaud Nr. 9049/1949. — 20. XII. 1949. — PUBLICATIUNE. — Numitul LEOPOLD Cusnievici, domiciliat in Bistrita, Str. 13 Decembrie Nr. 20, prin petitia inregistrata la Nr. 8702 din 3 Decembrie 1949, cere reconstituirea actualui sau de casatorie, fiind casatorit la data de 14 Iulie 1943 inaintea Ofiterului de stare civila al comunei Hotin cu Ana Timofte, fiica lui Nicolae si Vera Timoftei. — Noi, Procurorul sef al Parchetului Tribunalului Nasaud, in conformitate cu disp. art. 3 si urmatoarii din Legea Nr. 889/1940, invitam autoritatile si persoanele cari detin extractul sau inscripuri referitoare la actual al carui reconstituire se cere, sa le depuna la acest Parchet. — Procuror sef: (ss) Iosif Popu. Grefier sef: (ss) N. Cosma. Dos. Nr. 2879/1949. 10689

R. P. R. Tribunalul Cluj. Sectia civilo-comerciala. Nr. F. soc. 30-1949. Dos. F. soc. 1533. Extras de pe INCHEIEREA Nr. 30-1949. Sediinta de camera de consiliu dela 2 Noemvrie 1949 Tribunalul pentru aceste motive dispune: Admite in parte cererile facute de catre firma „Frates” S. A. cu sediul in Cluj, Piata Garii Nr. 4-5 si ordonă ca in registrul pentru societati comerciale sa se faca urmatoarele mentiuni: 1. Depunerea bilantului si a contului de profit si pierdere incheiate la data de 31 Decembrie 1948. 2. Alegerea administratorului unic pe timp de un an in persoana lui Teszler Ioan. 3. Alegerea censorului unic in persoana lui Schiessel Richard, iar ca censor supleant a lui Hellmann Ludovic, pe timp de un an. In act de hotarirea luata in sedinta adunarii generale extraordinare din 14 Octombrie ca societatea sa se mentina si pe mai departe, aplicand o stricta economisire la toate cheltuielile ce vor proveni, insa respinge cererea de a se face mentiune despre aceasta in registrul societatiilor comerciale. Data si citita in sedinta de camera de consiliu astazi, 2 Noemvrie 1949. Prezinta (ss) Constantin Popa. Asesori populari (ss) Grigore Campeanu, (ss) Ana Porumb. Grefier (ss) Stefan Gaal, L. S.

GYÖRI KÁROLY szülés Kolozsvár, Dózsa György-utca 27

DEÁK JENŐ rádió- és villamossági szaküzleto Kolozsvár, Szabadság-tér 16

TURUCZ FERENC asztalos Kolozsvár, Molotov-utca 12.

DRAGAN VASILE kereskedő Kolozsvár, Monostori-ut 62.

TYUKOSI KÁROLY lakatos és mechanikus Kolozsvár, Molotov-utca 6.

SZLEZIÁK ANNA mechanikus műhely Kolozsvár, Molotov-utca 24.

BÁCS RÓZA falatozója Kolozsvár, Aurel Vlaicu-u. 24.

CRISAN ALEXANDRU férfi szabó és müstoppoló Kolozsvár, Kossuth Lajos-u. 28.

BORSA ADRIAN bőr- és cipőkellékek Beszterce, Molotov-utca 10

ROZMANN FÜLÖP hadirokkant és GÖRGÉNYI JÁNOS falatozója Dés, Cuza Voda-tér 3.

SOÓS SÁNDOR kesztyűs Kolozsvár, Március 6-u. 6. szám Kérem megrendelőmet, hogy a kész javítási munkákat mielőbb vigyék el.

MENDREY ELEMÉR EME-lakat, lakatos és fémpipari üzeme Kolozsvár, Vasut-utca 4.

MURESAN JOAN étterme Kolozsvár, Hidelvei-utca 4.

FARKAS EMIL képkeretező és üvegező Kolozsvár, Molotov-utca 26.

SERB DUMITRU Korcsma és fűszerüzlet Kolozsvár, Raktár-utca 20.

KUN JENŐ női ruhazabó Kolozsvár, Bolyai-utca 8.

RÁCZ SÁNDOR divatszabó Kolozsvár, Bethlen-utca 10.

MARECEK JÁNOS hegedűkészítő Kolozsvár, Baba Novac-u. 10.

JAKOBOVITS DEZSŐ órás Kolozsvár, Szabadság-tér 30.

PÁL GUSZTÁV férfi szabó Kolozsvár, Kossuth L.-utca 1.

BUCSY vállalja hangszerek javítását, hegedűvonó- és fogkefe-szörzését Kolozsvár, Molotov-utca 30.

MUNKÁS MOZGÓ
Közkívánatra!
Rózsavirágzás
Elbűvölően szép, zenés és kalandorban gazdag szovjet film
Magyar feliratokkal
Előadások: 3, 5, 7 és 9 óraker
Belépődíj 22 lej
Vasárnap délelőtt 11 óraker matiné

R. P. R. Judecatoria Populara Urbană Cluj, Dosar Nr. 6314-1949. CITATIE. S. P. Muresan Elisabeta n. Cocan, domiciliata in loc necunoscut este citata la aceasta instantă, camera Nr. 5 pentru ziua de 16 luna Ianuarie 1950, ora 8 in calitate de parată in procesul de divort cu exempl. II. al act. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsă conform art. 152 din Codul de procedura civilă. Judecator. (ss) Perju, L. S. Grefier, (ss) Pardy.

R. P. R. Judecatoria Populara Urbană Cluj, Dos. Nr. 6289-1949. CITATIE. Katona Vasile domiciliat in loc necunoscut este citat la aceasta instantă, camera Nr. 25 pentru ziua de 17 luna Ianuarie 1950, ora 8 in calitate de parată in procesul de divort. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsă conform art. 152 din Codul de procedura civilă. Judecator. (ss) dr. Rusu. L. S. Grefier, (ss) Pardy. 10395

Elveszett okmányok

PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztel: és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítták:

Urmatoarce acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declară nule de drept in mairile oricui s'ar afla:

1. Sipos Ileana Huedin, Str. Varga Katalin Nr. 23. Buletinul de Insciriere la Bir. Pop. Nr. 1379-1948. eliberat de Politia Huedin. 10644
2. Eles Arcadie Cluj, Str. Avram Iancu Nr. 9, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 6774-1947, eliberat de Politia Cluj. 10646
3. Muresan Ana, nasc. Capusan, Cluj, Str. Lingurarilor Nr. 84. Buletinul de Insciriere la Bir. Pop. Nr. 5.200-1948, eliberat de Politia Cluj. Tkv (SI)
4. Dr. Farkas Aliz, Tárnáveni, jud. Tárnava-Mică, Buletinul de Insciriere la Bir. Pop. Nr. 9/921-941, eliberat de Politia Tárnáveni. Tkv. (SI)
5. Vád. Balogh Mihai, Cluj, Str. Amurg Nr. 32, Buletinul de Insciriere la Bir. Pop. Nr. 10289-1947, eliberat de Politia Cluj. 10655

RPR. Judecatoria Populara Urbana Cluj. Cartea de Judecata Civila No. 4686-1949. Sediinta Publica dela 17 Noemvrie 1949. Judecatoria In numele Legii. Hotaraste. Admite actiunea intentata de catre Szöke Rozalia cu petitunea inregistrata la No. 4686-1949 si declara desfacuta casatoria intervenita intre numita si sotul ei Szöke Francisc din Ungaria, cu domiciliul necunoscut, in fata Ofiterului starii civile din Cluj la No. 894 din 30 Septemvrie 1944. Divortul se pronunta in favoarea reclamantului. Cu apel dela comunicare in 15 zile. Data si pronuntata in sedinta publica azi 17 Noemvrie 1949. Judecator. (ss) L. Decusara. Asesori, (ss) S. Djigola, (ss) E. Ilyés, Grefier, (ss) Dobocan. 10575

NAGY SÁNDOR kézimunka- és költőháru üzlet Kolozsvár, Dózsa György-u. 14

PÉTER ISTVÁN kézi szövő- és takácsműhely Kolozsvár, Bástya-u. 13, Óvár

URANIA MOZGÓ
bemutatja január 5-től január 10-ig:
Strauss János színes operett-filmjé, a
Denevér-t
Eőadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óraker
Vasárnap délelőtt 11 óraker matiné

ENYHE HASHAJTÓ
LAXATIN
VEGVEN BE ESTE 1-2 SZEMET
Kapható minden gyógyszerháru és drogeriahu